

Cultuur in Uitvoering

concept-uitvoeringsprogramma cultuur 2016 - 2020

Provincie Noord-Brabant

Colofon

Auteur

Jet Duenk

Datum

29 september 2015

Brabant werkt aan cultuur.

Werk mee en geniet mee!

Wij hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden met betrekking tot fotomateriaal in dit dossier te achterhalen. Eenieder die meent dat zijn/haar materiaal zonder toestemming is gebruikt, verzoeken wij om zich te wenden tot de Provincie Noord-Brabant, afdeling communicatie.

Inhoud

Voorwoord		5	Bijlagen	39
1	logisch moment voor nieuw uitvoeringsprogramma	7	Bijlage 1 Terugblik op beleid	43
2	Vertrouwd kader, nieuwe focus	11	Bijlage 2 Uitdagingen en kansen	51
2.1	Programma sluit aan bij de doelen Cultuuragenda	12	Bijlage 3 Contouren professionele basisinfrastructuur	57
2.2	Nieuw programma, nieuwe focus	14		
3	Cultuurprogramma 2016-2020	17		
3.1	Programmaliijn 1: Provinciale culturele infrastructuur	18		
3.2	Programmaliijn 2: Beweging, Experiment, Verbinding	27		
3.3	Programmaliijn 3: Kennis, dialoog en netwerken	35		
3.4	Inzage vervolg	37		

Voorwoord

De culturele identiteit van Brabant. Dat is wat ons bindt en wat de inwoners van deze provincie tot Brabanders maakt. Het laat zich niet eenvoudig vangen in woorden, al zal er in pogingen het te beschrijven iets doorklinken van gemoedelijkheid, gastvrijheid en gezelligheid. Maar evengoed zijn we tegelijk trots op wie groot wordt en toch gewoon blijft. We kennen steden die de deuren openen naar (inter)nationale netwerken en podia. Maar evengoed is er de relatieve rust en luwte van randstedelijke gebieden, dorpen en het platteland.

We waarderen het als ook onze toppers zich realiseren waar ze ooit begonnen zijn en dat met gepaste trots uitstralen. Zo verenigen in Team Brabant Sport toppers als Marianne Vos, Yuri van Gelder en Imke Schellekens-Bartels zich om iets terug te doen voor de Brabantse club of vereniging waar zij ooit begonnen. Het zou prachtig zijn als zoiets ook binnen cultuur zou ontstaan, als die houding vanzelfsprekend zou zijn.

Wij willen die identiteit graag versterken en uitdragen en dit concept-uitvoeringsprogramma Cultuur presenteert de visie van het College over de wijze waarop we dat denken te gaan doen. We hebben hierin verwoord hoe we naar onze bijdrage aan cultuur in Brabant de komende jaren kijken en willen dit plan inclusief de financiële consequenties in het voorjaar van 2016 vaststellen; het moment waarop het integrale voorstel voor de gehele portefeuille Leefbaarheid

en Cultuur zoals in ons bestuursakkoord is verwoord, gereed is (dus inclusief de uitwerkingen voor erfgoed, sociale veerkracht, cultuur en sport). En voor het zover is, horen we graag hoe tegen cultuur in Brabant en ons concept-uitvoeringsprogramma wordt aangekeken en waar onze dromen en doelen samenkomen met die van anderen, waardoor we iets voor elkaar kunnen betekenen.

We willen met elkaar in gesprek en daarna als partners aan de slag. En als we samen aan de slag gaan, laten we ook samen aan de wereld weten wat we hier in Brabant doen. Dat cultuur belangrijk is, en een maatschappelijk belang dient. Dat het zorgt voor de individuele ontplooiing van mensen. Door creatief denken te stimuleren en te steunen, door verbeeldingskracht te stimuleren, ontwikkel je jezelf maar ben je ook in staat mee te denken over creatieve oplossingen voor andere maatschappelijke opgaven, zoals mobiliteit, ruimtelijke ontwikkelingen en economische groei.

Ik ben er van overtuigd, dat je de waarde van cultuur nauwelijks kunt overschatten. Ik ga me inzetten voor deze opgave, en ik nodig iedereen uit om daarbij aan te sluiten.

Henri Swinkels
Gedeputeerde Leefbaarheid en Cultuur

1 logisch moment voor nieuw uitvoeringsprogramma

Voor u ligt *Cultuur in uitvoering*, een concept-uitvoeringsprogramma. Hierin verwoordt het College hoe we voornemens zijn cultuur in Brabant de komende jaren te versterken. Het sluit aan bij het door Provinciale Staten vastgestelde kader 'de Cultuuragenda van Brabant 2020'. Toen dit kader in 2013 werd vastgesteld, was een aantal meerjarige programma's net gestart¹. Met aflopende cultuurprogramma's, een nieuw aangetreden College en een bestuursakkoord met de wervende titel *Beweging in Brabant*, is dit het moment voor een samenhangende visie op de provinciale uitvoering voor 2016 – 2020. We willen immers beweging in Brabant...

Als provincie willen we met anderen samenwerken om cultuur in Brabant de positie te geven die het verdient. Complementair, opdat de inspanningen van de verschillende stakeholders als puzzelstukjes in elkaar passen en een geheel vormen. En opgave-gestuurd, met duidelijke doelen voor ogen.

Het is de ambitie van dit College om cultuur stevig te verankeren en bij te dragen aan de culturele identiteit van Brabant: breed en laag-drempelig toegankelijk, kwalitatief hoogstaand en toekomstbestendig. We haken aan bij de ambities uit het bestuursakkoord. Via cultuur investeren we in ons menselijk kapitaal, sociale veerkracht en nationale en internationale zichtbaarheid van Brabant. We verbinden cultuur, samenleving en economie, waardoor we kansen creëren voor de

¹ Het betreft onder andere het provinciale kunstenplan 2013-2016, impuls gelden 2013-2016, Cultuureducatie met kwaliteit 2012-2016, Programma's Mediawijsheid en Content 2013-2015.

Daan Roosegaards van de toekomst: nieuwe kansen voor de smart maakindustrie. De creatieve sector is een belangrijke economische sector die we verbinden met onze maatschappelijke opgaven. Via programma's in en met het onderwijs stimuleren we creativiteit en originaliteit, zogenaamde 21st century skills, bij onze toekomstige beroepsbevolking. Door een talentontwikkelingsprogramma voor jonge culturele professionals stoppen we de *braindrain* van pas afgestudeerden van onze kunstvakopleidingen naar elders: Brabant wordt een aantrekkelijke vestigingsplaats voor de creatieve professional.

Kansen slim benutten is dé opgave die het College zichzelf voor de komende jaren heeft gesteld. En dat die kansen en die energie om samen te werken er zijn, daarvan zijn we overtuigd. Samen met bestaande en nieuwe partners zorgen we er de komende jaren voor dat we cultuur in Brabant op de kaart houden en ook Brabant mét cultuur op de kaart zetten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op onze ambities en benoemen we de uitdagingen en kansen waarmee dit concept-uitvoeringsprogramma aan de slag gaat. Hoofdstuk 3 kijken we verdeeld over drie programmalijnen alvast vooruit naar activiteiten voor 2016 – 2020.

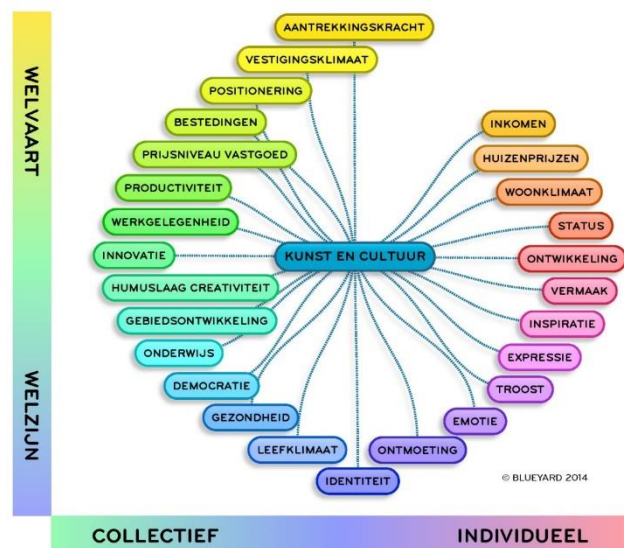
In het concept-uitvoeringsprogramma 2016 – 2020 presenteert het College langs welke lijnen het de komende jaren wil bijdragen om cultuur in Brabant te versterken. Een definitief uitvoeringsplan zal in het voorjaar van 2016 worden vastgesteld; het moment waarop het

integrale voorstel voor de portefeuille Leefbaarheid en Cultuur gereed is. Tot dat moment willen we graag over onze plannen in gesprek, juist ook om te vernemen waar onze en uw dromen en doelen samen komen. We willen niet alleen afwachten wie de weg weet en naar ons toekomt. We willen de goede mensen ontmoeten, de goede projecten vinden.

2 Vertrouwd kader, nieuwe focus

Een samenleving zonder literatuur, muziek of films is ondenkbaar. Wie wil wonen in steden met alleen functionele gebouwen zonder architectonische esthetiek en zonder theater, musea of muziekpodia? Met andere woorden wie zou kunnen leven zonder cultuur? Cultuur verwondert mensen, inspireert en geeft stof tot nadenken. Cultuur heeft een intrinsieke waarde én heeft betekenis in het sociale, ruimtelijke en het economische domein. Het versterkt de sociale veerkracht in onze samenleving, de culturele identiteit van onze provincie en het draagt bij aan welzijn en welvaart. In de figuur hieronder is deze veelzijdige betekenis van cultuur in een oogopslag duidelijk. Gelijktijdig realiseren we ons dat cultuur niet iets is dat van bovenaf gedicteerd wordt. Cultuur ontstaat in de samenleving en is in staat zich te verbinden aan de opgaven die in de samenleving spelen. In onze uitvoering willen we daarbij aansluiten.

2.1 Programma sluit aan bij de doelen Cultuuragenda

Het College kiest ook in dit bestuursakkoord voor cultuur. Omdat het bij Brabant hoort en omdat de regio zich er mee kan onderscheiden en haar aantrekkelijkheid er mee kan vergroten. We willen een bruisende regio zijn met een levendige cultuur die jong en oud van binnen en buiten Brabant boeit en bindt. De krachten van de Brabantse samenleving, onze sociale veerkracht en culturele identiteit geven mede richting aan het provinciale cultuurbeleid en omgekeerd worden deze erdoor versterkt. Het programma sluit aan op de doelen zoals eerder vastgesteld in de Cultuuragenda.

In de Cultuuragenda van Brabant voor 2020 is een stip op de horizon gezet. We willen in Brabant een cultuursysteem hebben met:

- een brede basis, die er voor zorgt dat cultuur dicht bij de Brabantse burger is en mogelijkheden biedt aan mensen om kennis te maken met cultuur en zich op cultureel gebied te ontwikkelen;
- verbindingen tussen cultuur en haar omgeving. Denk bijvoorbeeld aan inzet van cultuur en creativiteit ten behoeve van de maatschappelijke opgaven;
- een toonaangevende top die zorgt dat cultuur haar rol in de ambitie van innovatieve topregio glansrijk kan invullen en Brabant op cultureel gebied the place to be is.

We willen bovendien een cultuursysteem dat toekomstbestendig is en vinden het zeker zo belangrijk dat het laagdrempelig toegankelijk is voor alle Brabanders die als toeschouwer of als deelnemer, willen genieten van cultuur.

Het cultuursysteem van Brabant moet zich kunnen verbinden met de Brabantse samenleving én Brabant nationaal en internationaal op de kaart kunnen zetten. Maar daar is de provincie nadrukkelijk niet alleen voor verantwoordelijk. Een goede basis is noodzakelijk: een brede basis die er voor zorgt dat cultuur dicht bij de Brabantse burger is. Die mogelijkheden biedt aan mensen om kennis te maken met cultuur en zich op cultureel gebied te ontwikkelen én die in verbinding is met de omgeving. Om een bijdrage te leveren aan het vormen van een toonaangevende top in Brabant, heeft de provincie in het voorjaar van 2015 Brabant C opgericht. En omdat cultuur een voorbeeld is van een netwerkopgave, ziet de provincie voor zichzelf ook een rol in het proces om te komen tot samenwerking en samenhang.

2.2 Nieuw programma, nieuwe focus

In het concept-uitvoeringsprogramma 2016 – 2020 willen we beleid dat goed is behouden en aanpassen waar nodig². De Cultuuragenda dateert van 2013. Het destijds lopende beleid is geëvalueerd, en er zijn diverse verkenningen gedaan om te zien waar concreet behoeften liggen aan

² In bijlage I vindt u een beknopt beleidsoverzicht van wat er in het culturele domein allemaal heeft gespeeld. Het overzicht begint in 2010 bij de bezuinigingen door het rijk en eindigt bij de motie over de behoefte van de structurele basis die Provinciale Staten op 4 juli 2014 hebben aangenomen.

provinciale inzet. Op basis hiervan formuleren we een aantal uitdagingen en kansen³, te weten:

Nieuwe tijden vragen om nieuwe competenties

In een snel veranderende samenleving zijn competenties zoals kritisch denken, creativiteit, improvisatie, 'out of the box'-denken nodig. We willen het onderwijs helpen hier op in te spelen en aandacht hiervoor te integreren in zijn curriculum.

Nieuwe tijden vragen om een nieuwe balans tussen aanbod en afname van cultuur

Culturele instellingen zoeken naar nieuwe samenwerkingsvormen en relaties tussen makers, presentatieplekken en publiek. Want het gedrag van bezoekers en publiek is de afgelopen jaren veranderd.

Talentontwikkeling: structurele kansen op elk niveau

Voor een gezond cultuursysteem is elk niveau van de keten kennismaken – leren – doen van belang. Van de eerste kennismaking, bijvoorbeeld met muziek met de jongste kinderen, tot en met een masterclass door een internationaal doorgebroken virtuoos. Er zitten hiaten in deze ketens. De provincie vult deze gaten niet op, maar daagt de sector uit om met nieuwe oplossingen te komen om deze hiaten te vullen.

³ Meer gedetailleerde informatie hierover is opgenomen in bijlage II.

Kwetsbare basis

We zien binnen het cultuursysteem kwetsbare organisaties. Er is weinig armslag om belangrijke toekomstgerichte ontwikkelingen in gang te kunnen zetten. Door differentiatie in de wijze waarop de provincie de culturele basisinfrastructuur gaat ondersteunen, ontstaat er meer ruimte voor maatwerk.

Grote maatschappelijke opgaven vragen integrale denkkraft

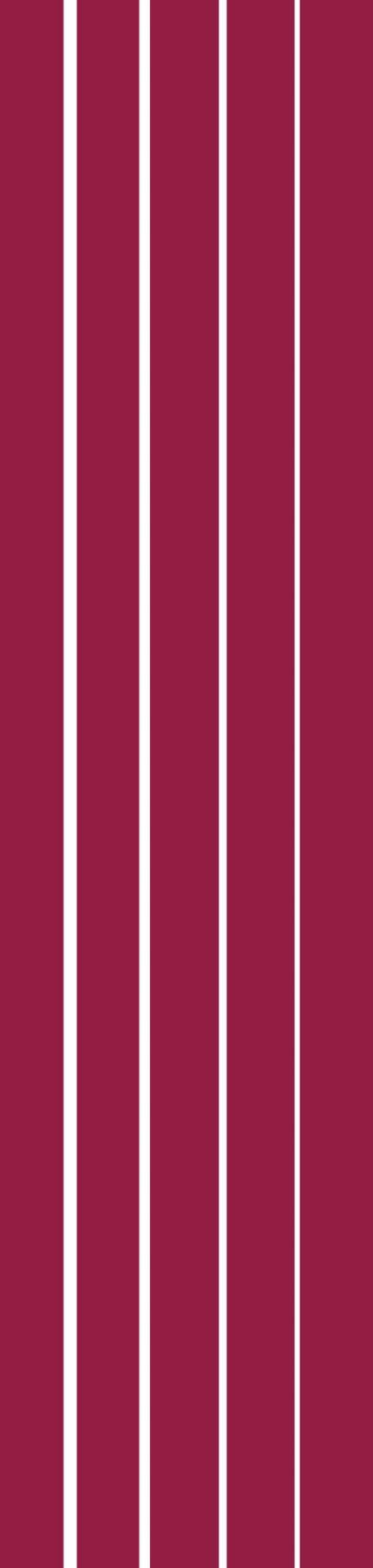
Complexe opgaven vragen integrale oplossingen. En dus om betrokkenheid vanuit meerdere disciplines én om vernieuwende aanpakken. De provincie spant zich in om de creatieve denkkraft van de culturele en creatieve sector te laten aanhaken bij en te benutten voor de zoektocht naar doorbraken in de maatschappelijke opgaven.

Beter zichtbaar maken van Brabantse culturele identiteit en kraft

Last but not least: Brabant heeft culturele pareltjes, maar die zijn nog niet altijd zichtbaar voor de buitenstaander.

Op basis van deze uitdagingen en kansen is het nieuwe concept-uitvoeringsprogramma vorm gegeven. Het staat niet op zichzelf, maar sluit aan bij de provinciale economische agenda door in het onderwijs creativiteit en originaliteit te stimuleren, door talenten aan Brabant te binden en door het concept-uitvoeringsprogramma te verbinden met de agenda van de vrijetijdseconomie die meer bezoekers naar Brabant wil halen. Het programma sluit tevens aan bij de ruimtelijke agenda door aandacht voor omgevingskwaliteit en LandArt. En het sluit aan bij de sociale agenda via buurtcultuur, aandacht voor laaggeletterdheid en sociale veerkraft. Het is een samenhangend programma waarin langs verschillende lijnen zowel de basis als de top wordt versterkt.

The left side of the page features a series of vertical stripes of varying widths, alternating between dark red and white, creating a decorative border.

3 Cultuurprogramma 2016-2020

Het concept-uitvoeringsprogramma Cultuur in Uitvoering 2016 – 2020 heeft drie programmalijnen. Via de eerste lijn wil de provincie bijdragen aan een goede provinciale basisinfrastructuur. Want het Brabantse cultuursysteem is gebaat bij een basisinfrastructuur met stevige partijen en kwalitatief hoogstaande programmering. Dat geldt voor zowel de amateur- als de professionele kunst- en cultuursector. We lichten toe wat de provinciale bijdrage is aan de basisinfrastructuur voor de breedtecultuur⁴, de bibliotheken, cultuureducatie en amateurkunst. Hiermee leggen we de basis voor een goed opgeleide (beroeps)bevolking die in staat is zich goed staande te houden in de 21^e eeuwse samenleving en met creativiteit en originaliteit bij te dragen aan Brabant als creatieve en innovatieve regio. Vervolgens presenteren we de manier waarop de provincie de professionele basisinfrastructuur ondersteunt en staan we stil bij de rol van de provinciale uitvoeringsorganisaties.

Via de tweede programmalijn beweging, experiment en verbinding willen we ruimte creëren om vernieuwende impulsen te geven als we kansen zien. Op die manier kunnen we daadwerkelijk doorbraken realiseren en ook inspelen op initiatieven van andere dan de reguliere uitvoerders. We maken hierbij optimaal gebruik van de relatief vrije rol

⁴ Het begrip *breedtecultuur* is een variant op het meer gangbare begrip breedtesport: sport die door alle lagen van de bevolking beoefend kan worden op amateurbasis. Vergelijkbaar met plaatselijke voetbal- of hockeyclubs, hebben kunst- en cultuurvoorzieningen in de brede basis ook voornamelijk een lokale functie.

die de provincie in de bestuurlijke taakverdeling tussen rijk, provincies en gemeenten heeft. We ondersteunen thematisch, en we ondersteunen op samenwerking gerichte initiatieven: respectievelijk cultuur en leefbaarheid, taalvaardigheid en mediawijsheid en kansrijke samenwerkingen. Waar mogelijk ontwikkelen we gezamenlijke marketing en communicatie. En met een duidelijk doel voor ogen kan via de Impulsgelden en Brabant C vraaggericht worden meebewogen met de behoeften en kansen die zich voordoen.

Via de derde lijn brengen we dialoog, kennisontwikkeling en netwerkvorming op gang. Want de provincie is een schakel in een groter geheel en er hangt veel af van afstemming en samenwerking. Met de juiste kennis en goede relaties kunnen we gericht werken aan onze doelen. Lees hieronder wat we per programmalijn gaan doen.

3.1 Programmalijn 1: Provinciale culturele infrastructuur

3.1.1 Breedtecultuur

We vinden het belangrijk dat in Brabant laagdrempelige voorzieningen beschikbaar zijn zodat alle Brabanders kunnen kennismaken met en deelnemen aan cultuur en de (informatie)maatschappij. Bibliotheken, binnen- en buitenschoolse cultuureducatie en amateurkunst voorzien hierin. Hoe kan de provincie hier vanuit een bovenlokale rol aan bijdragen?

Bibliotheken

Brabantse bibliotheken moeten zich blijven aanpassen aan de huidige tijd en bijdragen aan oplossingen voor hedendaagse maatschappelijke opgaven. Dan houden we een vitaal en maatschappelijk relevant bibliotheeknetwerk. De provincie levert daar graag een bijdrage aan. De taak van de provincie is wettelijk omschreven: zorgen voor het interbibliothecair leenverkeer (IBL) en innovatie in de fysieke bibliotheken stimuleren. Gemeenten zorgen dat er bibliotheken zijn in hun gemeente. De komende jaren continueert de provincie deze wettelijke taak, die wordt uitgevoerd via Cubiss Brabant. De voortgang wordt getoetst aan de mate van tevredenheid van bibliotheken over de geleverde diensten.

De bibliotheken vervullen diverse functies: kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, bevorderen van lezen, ontmoeting en debat, kunst en cultuur. De innovaties richten zich deze periode met name op de educatieve functie van de bibliotheken ten aanzien van lezen en leesplezier (o.a. tegengaan van laaggeletterdheid en ondersteuning van het leesonderwijs van basisscholen).

Prestaties

2016-2020: Uitvoering wettelijke taak voor bibliotheek-ondersteuning voor een vitaal en relevant Brabants bibliotheeknetwerk via Cubiss Brabant

Binnenschoolse cultuureducatie

Het rijk, provincies en gemeenten hebben de intentie uitgesproken om tot 2023 prioriteit te geven aan het opnemen van cultuureducatie in het curriculum binnen het basisonderwijs. Voor deze binnenschoolse cultuureducatie (CE) is in 2013 een convenant ondertekend. De specifieke taak die provincies in dit programma hebben, is het bevorderen van deelname van de kleinere gemeenten (de grote Brabantse gemeenten maken hierover rechtstreeks afspraken met het rijk).

Het rijk stelt via uitvoeringsprogramma's de benodigde financiële middelen beschikbaar. De provincie en gemeenten zorgen voor cofinanciering. Het huidige uitvoeringsprogramma heet Cultuureducatie met Kwaliteit. Dit programma loopt eind 2016 af. Als instrument van Cultuureducatie met Kwaliteit is in Brabant De Cultuur Loper ontwikkeld. De Cultuur Loper helpt het primair onderwijs om de kwaliteit van het cultuuronderwijs te vergroten. Dat gebeurt door leerkrachten op te leiden; (culturele) competenties van leerlingen te vergroten; een doorlopende leerlijn cultuureducatie te ontwikkelen; de relatie tussen school en (culturele) omgeving te versterken en te werken aan een meetinstrument om vorderingen van leerlingen te meten. Inmiddels doen scholen in 27 gemeenten mee aan De Cultuur Loper.

In lijn met het convenant dat we met het rijk hebben gesloten en op basis van de positieve ervaringen met De Cultuur Loper, willen we dit programma met vier jaar verlengen. Een definitief besluit hierover hangt mede af van de bereidheid van rijk en gemeenten om te co-financieren. In de komende periode willen we met nog eens 27 gemeenten

afspraken maken. Voor de uitrol van het programma naar de Brabantse gemeenten willen we het huidige investeringsniveau handhaven, onder dezelfde voorwaarde van cofinanciering door de deelnemende gemeenten. De ervaring heeft geleerd dat goede borging belangrijk is en tijd vraagt, daarom willen we scholen waarbij het traject rond De Cultuur Loper is afgerond gelegenheid bieden om daarvoor ondersteuning te krijgen. We leggen prioriteit bij het laten beklijven van de visie binnen het onderwijs en bij het verbreden van het aantal deelnemende gemeenten aan De Cultuur Loper.

De huidige rijksbijdragen voor CE voorzien alleen in CE in het basisonderwijs. De provincie vindt het echter belangrijk dat de opgedane kennis niet verdampt. We streven daarom naar doorlopende leerlijnen voor het voortgezet onderwijs, hiervoor blijven we aandacht vragen bij OCW.

De provincie gaat de komende periode 2016 – 2020 met betrokkenen nadenken over structurele inbedding van deze activiteiten in het onderwijssysteem. Daarbij betrekken we scholen en lerarenopleidingen. Naast de aandacht voor CE voor alle kinderen in het onderwijs, willen we onderzoeken hoe we cultuurprofiel scholen in basis en voortgezet onderwijs kunnen stimuleren. Deze vormen een belangrijke stap in de talentontwikkeling en een goede regionale spreiding is daarom belangrijk.

Prestaties
2016-2020: In 27 gemeenten nemen 166 basisscholen deel aan De Cultuur Loper
2017-2020: het programma De Cultuur Loper verlengen met als uitdaging om met 27 nieuw deelnemende gemeenten te komen en het aantal deelnemende basisscholen te vergroten.
2016-2019: Het aantal scholen voor voortgezet onderwijs dat gebruik maakt van De Cultuur Loper substantieel vergroten (nu 4 scholen)

Buitenschoolse cultuureducatie

De provincie vindt een goede regionale spreiding en laagdrempelige toegang tot buitenschoolse cultuureducatie heel belangrijk. Dit is hoofdzakelijk een gemeentelijke taak, net als lokale sportvoorzieningen en verenigingen. Maar vanwege het grote belang en de actuele ontwikkelingen, heeft de provincie samen met de Vereniging van Brabantse Gemeenten (VBG) een werkgroep ingesteld: de werkgroep Paes. We zien namelijk op verschillende plekken dat voorzieningen op dit gebied het moeilijk hebben. De werkgroep is juni 2015 gestart en onderzoekt de ontwikkelingen in de buitenschoolse cultuureducatie op lokaal niveau. Aandachtspunten in het onderzoek zijn kwaliteit, toegankelijkheid, werkgelegenheid en behoud van vakmanschap. In oktober 2015 komen de aanbeveling. Op basis daarvan ontwikkelen we een actieprogramma.

In september 2014 is een provinciaal Jeugd Cultuurfonds ingesteld op verzoek van Provinciale Staten. Dit fonds moet gemeenten stimuleren ook een lokaal fonds op te richten, waarmee kinderen uit gezinnen met een inkomensgrens van maximaal 120% van het bijstandsniveau financieel ondersteund worden om kunst te beoefenen. De financiering van het provinciaal fonds loopt t/m 2018 en wordt in 2017 geëvalueerd.

Prestaties
2016-2019: Gezamenlijk actieprogramma van VBG en provincie voor aanpak buitenschoolse cultuureducatie opstellen en uitvoeren.
2016-2018: ondersteunen van het provinciale jeugdcultuurfonds om startbijdrage te leveren aan gemeenten om lokale Jeugdcultuurfonds op te richten

Amateurkunst

Brabant kent een grote amateurkunst en -cultuurbeoefening (AK). Dit heeft een positief effect op de ontplooiing en de creativiteit van individuen. Het gezamenlijk uitoefenen van dergelijke activiteiten heeft ook grote betekenis voor de sociale cohesie en leefbaarheid. Laagdrempelige voorzieningen voor amateurkunst als verenigingen en gezelschappen stellen mensen in staat om cultuur actief te beoefenen.

De provinciale ondersteuning van de AK verloopt via provinciale koepelorganisaties en (de enkele) provincie-breed opererende amateurgezelschappen. Deze organisaties ontvingen de afgelopen jaren incidentele subsidies voor talentontwikkeling, belangenbehartiging en inhoudelijk advies. We willen deze organisaties beter integreren in de provinciale basisinfrastructuur. Er moet dan wel gewerkt worden aan verbetering van artistieke en organisatorische kwaliteit en verbindingen met 'de buitenwereld'. Door meerjarige financiële relaties aan te gaan, kunnen we afspraken maken over de noodzakelijke ontwikkeling.

Prestaties
2016-2019: professionalisering koepelorganisaties en ondersteunen provincie brede amateurkunst gezelschappen zodat een laagdrempelig en aansprekend aanbod van amateurkunstactiviteiten aanwezig is.

3.1.2 Professionele basisinfrastructuur

Artistiek aansprekende culturele activiteiten zijn een belangrijke voorwaarde voor een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat. Wij ondersteunen de professionele basisinfrastructuur, zodat zij zich naast het produceren van mooie artistieke producties ook kunnen verbinden aan de Brabantse samenleving en de maatschappelijke opgaven die hier actueel zijn. We vragen instellingen een duidelijke bijdrage te leveren aan de sociale veerkracht van Brabant.

Om dit te realiseren wordt de professionele basisinfrastructuur (podiumkunsten en visuele kunsten⁵) door de provincie op twee manieren ondersteund. In de eerste plaats zegt de provincie op voorhand toe dat relevante Brabantse kunstinstellingen recht hebben op een provinciale subsidie, als zij ook meerjarig subsidie ontvangen van het rijk of een van de rijksfondsen (BIS, FPK, Mondriaan, Creatieve Industrie). De provinciale Adviescommissie Kunsten brengt voor deze instellingen met een QuickScan het artistieke niveau en de meerwaarde voor de Brabantse samenleving in kaart. Nadat bekend is of de landelijke subsidie gehonoreerd is, sluit de provincie een contract af per instelling, waarin de specifieke bijdrage van de instelling voor Brabant wordt vastgelegd. Vervolgens worden de instellingen jaarlijks door de Adviescommissie Kunsten gevisiteerd om de voortgang van de gemaakte afspraken te bewaken. Als onderdelen niet worden uitgevoerd of als afgeweken wordt van de gemaakte afspraken, kunnen we de subsidie per jaar lager vaststellen. In de tweede plaats stellen wij middelen beschikbaar voor meerjarige subsidie voor kansrijke initiatieven en Brabantse topspelers voor de toekomst. Dit geldt voor partijen die op dit moment nog geen kans hebben op honorering door het rijk.

De provincie kiest op deze manier voor behoud van bewezen kwaliteit, maar óók voor ruimte voor nieuwe kansrijke initiatieven/topspelers. In bijlage 3 vindt u de contouren voor de uitwerking van beide

⁵ Tot voor kort aangegeven met de term Beeldende Kunst en Vormgeving. Architectuur, beeldhouwen, design, fotografie, film, gaming, grafisch, textiel, schilderen, lichtkunst zijn voorbeelden van vormen binnen de visuele kunsten.

onderdelen. Aan alle organisaties vragen wij nadrukkelijk om in hun plannen aan te geven op welke wijze zij zich met het Brabantse cultuursysteem en de samenleving verbinden. Inhoudelijk nieuw ten opzichte van ons huidige kunstenplan, is dat wij in ons nieuwe beleid naast de podiumkunsten aanvullend ook de visuele kunsten meenemen in ons beleid.

De provincie spreekt hiermee haar vertrouwen uit in de voor Brabant relevante instellingen. Wij vertrouwen er op dat zij, op basis van bewezen kwaliteit, een realistisch plan bij het rijk of een rijksfonds kunnen aanbieden waarin de provinciale bijdrage specifiek is beschreven. De instelling hoeft daarvoor geen apart subsidievoorstel bij de provincie in te dienen, en dat beperkt de administratieve lasten. Partijen weten dus al eind 2016 waar ze aan toe zijn, mits hun aanvraag bij het rijk succesvol is. Op deze manier kunnen we hen zo goed mogelijk helpen, en kunnen we ons inzetten om extra rijksmiddelen naar Brabant halen.

Met deze aanpak willen we experimenteren, en vooruitlopen op de aanpak van het ministerie van OCW om na 2020 de stedelijke regio's in Nederland meer invloed te geven in het vaststellen van de BIS. Voor de komende periode willen we in totaal € 0,5 miljoen extra per jaar beschikbaar stellen. Ook zetten we extra menskracht in voor visitatiebezoeken. Voor professionele kunsten staat vanaf 2017 structureel € 3,0 miljoen op onze begroting. Wij zijn voornemens om dit bedrag te verhogen met € 1,0 miljoen uit de bestuursakkoord middelen zodat wij onze Brabantse partijen voor de openstelling van

DAMN FOOD WASTE RESTAURANT

Welkom

QUALITY DIRECTION

LUNCH

1-gang	10
2-gangen	20
3-gangen	30
ALLEN PIN	

DAMN
FOOD
WASTE pop-up
RESTAURANT

ALLEN PIN

de rijksregelingen op 1 december 2015 de gewenste duidelijkheid kunnen geven over onze provinciale bijdrage.

Prestaties	Financiële middelen (x mln euro)				
	2016	2017	2018	2019	2020
2016: In 2016 ondersteunen van 27 instellingen voor professionele kunsten (podiumkunsten) op basis van de regeling infrastructuur professionele kunsten 2013-2016	3,0				
2017-2020: Ten behoeve van een kwalitatief aansprekend cultureel aanbod financieel ondersteunen van ca 35 Brabantse instellingen voor professionele kunsten (podium- en visuele kunsten)		3,0 + 1,0	3,0 + 1,0	3,0 + 1,0	3,0 + 1,0

3.1.3 Talenten

It takes a network to raise a talent. De provincie Noord-Brabant wil experiment en vernieuwing mogelijk maken, en zo een aantrekkelijke regio voor talenten zijn. Talentontwikkeling willen we structureel onderdeel maken van het Brabantse cultuursysteem. We willen de talenten van de Brabantse kunstvakopleidingen voor de provincie behouden, en anderen verleiden om zich in Brabant te vestigen. Want talenten zijn van belang voor artistieke groei en nieuwe aanwas. Het zijn aanpakkers die een buurt, wijk, dorp of stad aantrekkelijker kunnen maken met nieuwe, verrassende initiatieven. En daarmee hebben ze de potentie een aanzienlijke impuls aan de economie (kleinschalige creatieve industrie en retail) te geven.

In 2013 viel de rijksbijdrage voor de productiehuizen weg. Sindsdien ontbreekt het aan goede voorwaarden voor talenten om van hun opleiding hun professie te maken binnen het Brabantse cultuursysteem. Op zoek naar een eigentijds alternatief is door het veld de Talenthub Brabant ontwikkeld. Hieruit is een nieuwe aanpak ontstaan met een succesvolle werkwijze die in het kader van het denken over Productiehuizen nieuwe stijl⁶ nauwlettend wordt gevolgd door OCW en Fonds Podiumkunsten. De Provincie wil zich dit jaar samen met de sector inspannen om één van de nationale productiehuizen die door het rijk zijn aangekondigd naar Brabant te krijgen. Een plan hiervoor dienen we begin 2016 in.

⁶ 32820-137 - Motie van lid Bergkamp c.s. over opnemen van productiehuizen voor podiumkunsten in BIS

Kern van de filosofie van Talenthub Brabant is dat het nieuwe talent opgenomen wordt in een relevant netwerk. Culturele instellingen, opleidingen, bedrijfsleven en overheden trekken hierin samen op. Verschillende partijen uit het veld vormen zo samen een nest waarin een toptalent zich op zakelijk, artistiek en maatschappelijk gebied kan ontwikkelen. Dit om uiteindelijk zelf onderdeel te worden van dit relevante netwerk waarin productie en presentatie zijn vertegenwoordigd, en zo een plek op de arbeidsmarkt te vinden.

Met de ondersteuning van de Talenthub Brabant kan het veld een coördinator aanstellen, de talenten met een klein productiebudget ruimte bieden om zich te ontwikkelen, en partners uit het culturele veld (producerend en presenterend) ondersteunen om hun rol te nemen in de begeleiding. Het betreft in principe de doorontwikkeling van de huidige instellingen voor talentontwikkeling en de talentontwikkelings-trajecten die binnen de Impulsgelden zijn gestart. De gezamenlijkheid van deze trajecten vormt een platform Talentontwikkeling of een Productiehuis Nieuwe Stijl.

Naast de Talentenhub ondersteunt de provincie ook startende culturele ondernemers. De provincie wil jaarlijks ongeveer twintig talentvolle starters op weg hebben met een startsubsidie. Het gaat hier om starters die de zakelijke ambitie hebben een zelfstandige beroepspraktijk op te bouwen. Hiermee kan het talent de noodzakelijke materialen aanschaffen die via regelingen of een lening niet te financieren zijn. Doordat het afgestudeerden van de kunstvakopleidingen betreft of talenten uit de Talentenhub ontstaat een doorgaande lijn en die

resulteert in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor jonge culturele en creatieve professionals. Je kunt dit vergelijken met startersprogramma's in andere economische sectoren.

Prestaties
2016-2020: Ondersteuning bieden aan de culturele sector zodat talenten na de kunstvakopleiding een positie verwerven in het Brabantse professionele veld

3.1.4 Symfonische muziek

De provincie vindt symfonische muziek een belangrijk onderdeel van het cultuursysteem van Brabant. Zoals aangegeven in het bestuursakkoord zien we daarin een grote rol weggelegd voor philharmonie zuidnederland. De aanwezigheid van een kwalitatief hoogwaardig orkest draagt ook in bredere zin bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De fusie tussen het Limburgs Symfonie Orkest en Het Brabants Orkest van 2013 heeft veel veranderd. De Raad voor Cultuur gaf in haar advies van april 2015 aan dat positionering van de regionale orkesten in de eigen omgeving meer tijd kost. Op basis daarvan heeft het rijk besloten om de extra middelen voor samenwerking te continueren. Ook de provincie ziet mogelijkheden voor verdere groei en wil komende periode philharmonie zuidnederland ondersteunen, daar waar het orkest bijdraagt aan dat sterkere Brabantse cultuursysteem. Zo willen we de sterke binding met cultuureducatie en amateurkunst stimuleren. Ook willen we inzetten op de rol van het orkest in de muzieksector van Brabant en op de samenwerkingen, profilering en het ondernemerschap die daarbij horen. Verbindingen met andere (symfonische) muziekgezelschappen

en podia zien wij daarbij als een belangrijke kans om meerwaarde te creëren.

Begin 2016 ligt een plan over symfonische muziek in de komende jaren voor. Voor de inzet van eventueel benodigde provinciale middelen volgt daarna een bestuurlijke afweging in het kader van het bestuursakkoord 2015-2019.

Prestaties

2016-2020: Symfonische muziek in Brabant borgen door het opstellen van een plan (2016) en uitvoeren daarvan (2016-2020)

3.1.5 Uitvoeringsorganisaties

De provinciale uitvoeringsorganisaties bkcc (professionele kunsten), Cubiss Brabant (bibliotheken, media-educatie en lezen) en Kunstbalie (amateurkunst en kunsteducatie) zijn onderdeel van de provinciale culturele infrastructuur. Wij zetten hen binnen ons cultuurbeleid in voor praktische uitvoering van ons beleid met kennis en advies, opbouw van samenwerkingsverbanden en ondersteuning van het veld.

We gaan een opgave-gestuurde aansturing van deze instellingen versterken. De opgaven zijn benoemd in dit concept-uitvoeringsprogramma en worden jaarlijks geconcretiseerd in de opdrachten die wij verstrekken aan de uitvoeringsorganisaties. We letten scherp op of de gesubsidieerde activiteiten en projecten bijdragen aan onze beleidsdoelstellingen, voldoende aansluiten bij behoeften in het veld, de provinciale rol en effectief zijn.

Ook werken we deze bestuursperiode de opdracht uit het bestuursakkoord uit om te onderzoeken hoe het werken met de provinciale uitvoeringsorganisaties in de toekomst vorm moet krijgen. Wij willen een beweging maken naar meer directe en vraag-gestuurde ondersteuning van de cultuursector. Dat wil zeggen: minder vaste subsidie voor de uitvoeringsorganisaties zelf en meer middelen voor de culturele sector, bijvoorbeeld voor inkoop van advies. Daarbij onderzoeken we tevens hoe we de kennisfunctie en subsidieverstrekken functie van bkcc en Kunstbalie het beste kunnen vormgeven. Uitgangspunt is dat maximale waarde wordt toegevoegd aan het culturele en maatschappelijke netwerk van Brabant. Dat kan naar verwachting met een kleiner, meer integraal en flexibel uitvoeringsapparaat.

Vanaf 2017 werken we met sturingskaders. In een sturingskader worden vanuit het beleidskader en concept-uitvoeringsprogramma afspraken met de uitvoeringsorganisatie uitgewerkt met betrekking tot doelen, resultaten, prestaties, financiën, subsidie- en verantwoordingsproces en onderlinge verhoudingen. Deze sturingskaders zijn de basis voor een zakelijker houding ten opzichte van de uitvoeringsorganisaties.

In 2017 ontvangt u een rapportage met betrekking tot de uitvoeringsorganisaties. Deze ontvangt u tweejaarlijks met betrekking tot de implementatie van het onderzoek naar Nut en Noodzaak van steunfuncties (okt. 2014). De eerste rapportage ontving u begin 2015.

De bedragen die hieronder staan genoemd voor Kunstbalie en bkcc staan structureel op onze begroting voor de uitvoerende taken die deze organisaties in opdracht van de provincie uitvoeren. Afhankelijk van de uitkomsten van bovengenoemde kunnen hier de komende jaren wijzigingen in optreden.

Prestaties
2016-2020: Algemene kennisontwikkeling en -deling en advisering van het professionele kunstenveld via bkcc
2016-2020: Algemene kennisontwikkeling en -deling en advisering op gebied van kunsteducatie en amateurkunst aan het veld via Kunstbalie
2017: cf bestuursakkoord bezien hoe de provinciale uitvoeringsorganisaties in de toekomst vorm moeten krijgen met een maximale toegevoegde waarde en efficiency voor het culturele netwerk van Brabant

3.2 Programmalijn 2: Beweging, Experiment, Verbinding

3.2.1 Cultuur en Sociale Veerkracht

Cultuur draagt bij aan sociale cohesie in onze samenleving. Samen muziek maken, toneel spelen, zingen. Brabant heeft een dicht netwerk van “clubkes”, verenigingen en gezelschappen. Samen doen is daarbij het credo. Het draagt bij aan een belangrijk aspect van het beeld van Brabant als provincie van saamhorigheid, gemoedelijkheid en gezelligheid.

In het kader van het leefbaarheidsprogramma is tijdens de afgelopen bestuursperiode gestimuleerd om cultuur bij te laten dragen aan

vergroting van de leefbaarheid in wijken, kernen en dorpen. Kan cultuur een instrument zijn om maatschappelijke participatie te bevorderen, wensen op het terrein van leefbaarheid te realiseren, sociale achterstanden te verkleinen en knelpunten op te lossen? De resultaten van de inzet van de afgelopen periode zijn bemoedigend (zie bijlage I).

De provincie kan het verschil maken en vernieuwing stimuleren door onze expertise en ons vermogen om partijen te verbinden. In lijn met het bestuursakkoord waarin experiment expliciet de ruimte krijgt, willen we de verbinding van cultuur met leefbaarheid en welzijn verder onderzoeken en benutten. We zijn namelijk overtuigd van de meerwaarde die daaruit ontstaat.

Wij investeren met een vierjarig programma verder in de verbinding van cultuur met maatschappelijke participatie, leefbaarheid en welzijn. Er ligt ook een nauwe verbinding met buitenschoolse cultuureducatie. Daarom streven we er naar dit zo veel mogelijk in verbinding met welzijn en leefbaarheid te brengen. Nadrukkelijk leggen we daarbij de relatie met de krimpopgaven. We werken nauw samen met de Brabantse gemeenten, de primair verantwoordelijken. De precieze omvang van de hiervoor benodigde middelen kristalliseert zich uit met de planontwikkeling. Hierover volgt bovendien een integrale afweging van ons binnen de portefeuille Leefbaarheid en Cultuur.

Prestaties
Versterken sociale cohesie en leefbaarheid via cultuurprojecten (o.a. via samenwerking met Prins Bernhard cultuurfonds voor buurtcultuur en ondersteuning van kleinschalige amateurkunstiniciatieven)

3.2.2 Taalvaardigheid en 21e eeuwse vaardigheden

Brabanders hebben vaardigheden en competenties nodig om volwaardig deel uit te maken van de samenleving. Zoals aangegeven in het bestuursakkoord Beweging in Brabant (pag.70) is 'taalvaardigheid en mediawijsheid' een thema waaraan de provincie programmatisch een impuls wil geven. We willen de leesvaardigheden en digitale vaardigheden in Brabant bevorderen. Nu is ruim tien procent van de volwassenen laaggeletterd. Dit percentage willen wij omlaag brengen. Samen met de stakeholders maken we daarvoor een plan.

Wanneer we kennis- en innovatieregio willen zijn, is het van belang om onze jeugd competenties mee te geven die nodig zijn in de 21e eeuw. Creativiteit en verbeeldingskracht zijn daarbij belangrijk, net als creërende, reflecterende en onderzoekende vermogens. Hieraan wordt al gewerkt via cultuureducatie en waar mogelijk zouden wij dit ook graag willen verbinden aan techniekonderwijs. Er liggen kansen om de aandacht voor deze competenties duurzaam te verankeren in het onderwijs en beter te integreren in bestaande inspanningen op gebied van lezen, taal en media. Door het werk en de inzet van verschillende partijen samen te brengen willen we een impuls geven aan de ontplooiing van onze Brabantse jeugd en hen geschikte kandidaten maken voor de arbeidsmarkt van de toekomst.

In de komende jaren zetten we als volgt in:

- in 2016 zetten we het programma mediawijsheid 2013- 2015 voort via Cubiss Brabant.
- Voor de rest van de looptijd van deze bestuursperiode (2017-2019) ontwikkelen we een programma en voeren we dit uit voor taalvaardigheid en mediawijsheid. Daarmee werken we aan de benodigde startkwalificaties van Brabanders voor de arbeidsmarkt (dus incl. preventie en bestrijding van laaggeletterdheid, waar mogelijk in aansluiting op landelijke en provinciale programma's). De middelen die wij daarvoor op de begroting hebben staan en waarmee wij voorheen het programma mediawijsheid 2013-2015 hebben gefinancierd willen wij hiervoor ook deze bestuursperiode inzetten.
- In overleg met de onderwijssector (Pabo's, ROC's, bonden en schoolbesturen) verkennen we een aanpak om de ontwikkeling van creërende, reflecterende en onderzoekende competenties structureel te borgen in het onderwijs (m.n. PO en VO). Dit doen we in samenhang met het economische beleid en de economische partners van de provincie.
- We stimuleren vernieuwende initiatieven vanuit het onderwijsveld die inzetten op competenties die van belang zijn voor de 21ste eeuw en de arbeidsmarkt van 2032. We maken daar verbinding met het door het Brabantse MBO ontwikkelde Kennispact 3.0.

Prestaties
Ontwikkelen en uitvoeren van een programma taal- en mediavaardigheid zodat Brabanders beschikken over startkwalificaties voor de samenleving (incl. arbeidsmarkt)
Stimuleren van vernieuwing en samenwerking in het onderwijs rondom verankering van aandacht voor creërende, reflecterende en onderzoekende vermogens

3.2.3 Succesvolle en kansrijke samenwerkingen (Platforms)

De afgelopen economisch moeilijke jaren heeft het culturele veld van Brabant zijn flexibele karakter getoond. Ondanks of dankzij de bezuinigingen zijn enkele succesvolle samenwerkingen ontstaan. Deze kennisdeling heeft gezorgd voor onder meer een artistieke impuls, het voeren van een gezamenlijke backoffice en/of het onderzoeken van een nieuwe verhouding tot het publiek. Er zijn enkele samenwerkingsverbanden of platforms waarin de provincie in deze periode wil deelnemen als partner om zo bij te dragen aan een verdere doorontwikkeling. Deze hebben onder meer betrekking op visuele kunsten en dans. Deze hebben artistiek, maatschappelijk en zakelijk potentie om door te groeien. Door met de partners in de platforms maatwerk afspraken te maken, zorgt de provincie voor duurzame verankering van resultaten uit het verleden en maakt ze het mogelijk kansen voor de toekomst te verzilveren.

Visuele Kunsten

Het Brabantse culturele veld dat zich met visuele kunsten bezighoudt is groot, divers en ongeorganiseerd. Hierdoor blijft het hoogwaardige

aanbod dat deze sector heeft, onderbelicht en worden kansen niet of nauwelijks gerealiseerd. Een samenwerkingsverband van Brabantse werkplaatsen en presentatieplekken voor visuele kunsten is ontstaan en stelt een plan van aanpak op. In dit plan staat hoe de sector zich gaat organiseren en breder en beter gaat profileren binnen de Brabantse samenleving en wat onze provinciale rol daarin kan zijn.

Dans

Het Brabantse dansveld heeft veel last gehad van de bezuinigingen, maar heeft zich door een coöperatieve houding in korte tijd weten te herpakken. Samen met de partners in het platform dans wil de provincie de dansscène de ruimte bieden om behaalde successen te verankeren. Daarmee kan het aanwezig dans- en choreografietalent dat Brabant heeft zich verder artistiek ontwikkelen en zich veel beter zichtbaar maken.

Prestaties
Initiatieven op gebied van dans en visuele kunsten helpen opbouwen tot een zichtbare, goed georganiseerde groepen van samenwerkende kunstenaars en culturele organisaties

3.2.4 Conceptontwikkeling Brabantse iconen

We vinden het van groot belang om “ons verhaal” te vertellen, trots te organiseren op wat hier gebeurt en de Brabantse cultuur goed over het voetlicht te brengen, en met VisitBrabant hebben we een marketing-instrument ontwikkeld waarmee we Brabant met name nationaal en internationaal beter kunnen ‘verkopen’. Maar naast het

marketinginstrument zelf, heb je hiervoor ook kwalitatief hoogstaande content nodig. We benoemen drie kansrijke Brabantse iconen: Van Gogh Brabant, Design en de Brabantse festivals.

Van Gogh Brabant

Het ontstaan van Van Gogh Brabant illustreert welke inspanning nodig is om te komen tot een gedragen en kwalitatief hoogstaand verhaal. Het illustreert tegelijkertijd ook wat het oplevert: de eerste cijfers van VisitBrabant over het aantal buitenlandse bezoekers aan een of meerdere Van Gogh activiteiten, zijn veelbelovend. Voor de organisatie van het themajaar Van Gogh 2015 is een samenwerkingsverband van vijf Van Gogh-locaties in de provincie (Zundert, Nuenen, Etten-Leur, 's-Hertogenbosch/Noordbrabants Museum en Tilburg) en belangrijke Van Gogh-initiatieven buiten Brabant en buiten Nederland die door de provincie ondersteund. Zo ontstonden vruchtbare samenwerkingsrelaties met het Van Gogh Museum in Amsterdam, Kröller-Müller in Otterlo, maar ook met belangrijke locaties in Frankrijk en België.

Inmiddels heeft het Brabants samenwerkingsverband naast het programma een heel succesvolle promotie richting wereldwijde touroperators gevoerd, samen met VisitBrabant. Grote reisorganisaties uit m.n. Zuid-Europa, Azië en de VS ontdekken Brabant voor rondreizende kunstliefhebbers. Dit heeft potentie voor nieuwe package deals in de toekomst. Na de afronding van het huidige themajaar eind dit jaar, is het van belang te bezien hoe partijen hier verder in willen gaan. Het samenwerkingsverband Van Gogh Brabant bereidt voorstellen voor. Die richten zich op verdere toeristische vermarkting

samen met VisitBrabant en de ontwikkelingen om het culturele en cultuurhistorische aanbod nog aantrekkelijker en bruikbaar te maken voor het (Brabantse) publiek en het educatief aanbod. Voor de provincie zijn daarbij ook aspecten als governance en vergroting van het draagvlak van belang.

Van Rietveld tot Dutch Design

Voor 2017 is het themajaar Van Rietveld tot Dutch design voorzien. Opnieuw een kansrijk thema. Ook voor dit onderwerp geldt dat het momenteel uit veel losse initiatieven bestaat. Hierin moet samenhang worden gebracht en er moet een business model en content ontwikkeld worden; eerder aan eerdere subsidies toegekend aan Van Gogh en JB500.

Brabant Festival

De derde kansrijke Brabants icoon zijn de gezamenlijke Brabantse festivals. Brabant heeft een groot en divers aanbod van festivals. Festivals werken op een aantal vlakken (o.a. duurzaamheid en marketing) al samen. Toch wordt de kwaliteit van een aantal verschillende Brabantse festivals maar beperkt opgemerkt door de rest van Nederland. Samen met de festivals willen wij komen tot een plan van aanpak waarin beschreven wordt hoe kwaliteit, zichtbaarheid en samenwerking van de verschillende festivals en eventuele andere partners versterkt wordt. Brabant wil de provincie zijn waar een aantal toonaangevende, innovatieve festivals druk bezocht worden om nieuwe talenten te bewonderen of verrassende artistieke producties te zien en

te beleven. We zetten in op festivals die aansluiten bij de kernkwaliteiten van Brabant.

Afgelopen jaar heeft VisitBrabant met succes een marketingcampagne ontwikkeld voor de festivals gezamenlijk. Dit willen we doorontwikkelen tot iets met de uitstraling en allure van het Holland Festival.

Een integrale afweging over de middelen die wij als provincie zelf willen inzetten voor de Brabantse iconen zal volgen op basis van de plannen die samen met het veld worden ontwikkeld. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de resultaten en inzet vanuit de portefeuilles voor Leefbaarheid en Cultuur en Economie.

In 2016 vragen wij om € 0,5 miljoen te reserveren om de expertise die is opgebouwd met het Van Gogh jaar 2015 te kunnen behouden. Daartoe is een begrotingswijziging opgesteld. Het genoemde bedrag dient te worden beschouwd als maximaal. De precieze omvang van de provinciebijdrage aan Van Gogh Brabant kan lager zijn en is mede afhankelijk van de plannen die worden ontwikkeld. Met Van Gogh Brabant zal gesproken worden over wat werkelijk nodig is. Een begrotingswijziging is nodig om hierin snel te kunnen handelen.

Prestaties
Brabant is zichtbaar voor (inter)nationale bezoekers en meer mensen van buiten Brabant bezoeken onze provincie
2016: Samen met Van Gogh Brabant plan uitwerken t.b.v. borging van de resultaten van Van Gogh 2015

3.2.5 Impulsgelden

We willen nieuwe kansrijke initiatieven ondersteunen die een impuls geven aan de ontwikkeling van het Brabantse cultuursysteem. Daarom hebben we een impulsgeldenregeling opgesteld. Makers, gezelschappen en/of instellingen uit het kunstenveld kunnen samen met partners in erfgoed, zorg, educatie, natuur en/of samenleving projecten indienen die op een artistieke manier oplossingen aandragen voor maatschappelijke vraagstukken. Indien wenselijk ondersteunt bkkc de indiener bij de vraagstelling en het scherper formuleren van het project. Per project wordt maximaal 50% van de kosten bijgedragen. De overige middelen moeten ergens anders vandaan komen. De uitgangspunten van de huidige impulsgelden zijn:

- een vraaggerichte in plaats van een aanbodgerichte oriëntatie. Dat vraagt om ondernemerschap en leidt ertoe dat de culturele sector minder afhankelijk wordt van subsidies;
- nieuwe samenwerkingen binnen maar ook buiten het culturele veld. Daardoor wordt kennis ontsloten en gedeeld en worden risico's en rendementen gespreid;
- grotere zichtbaarheid van het culturele veld en zo vergroting van het maatschappelijk draagvlak.

De impulsgeldenregeling kent nu zes speerpunten waarop aanvragen kunnen worden ingediend: marketing, beeldcultuur, coproductie, dans, omgevingskwaliteit en talentontwikkeling. De succesvolle methodiek van de Impulsgelden ontwikkelen we na 2016 door, en passen we aan de opgaven van dat moment aan, tot een *Impulsgelden 2.0*. De uitgangspunten van de huidige regeling blijven van kracht, maar over

de precieze invulling van de speerpunten zal nog consultatie plaatsvinden. Nieuw ten opzichte van de huidige aanpak zal zijn dat we naast de professionele kunsten we dit instrument straks ook zullen inzetten voor de onderwerpen erfgoed en amateurkunst.

Op basis van onze huidige inzichten verwachten wij dat in ieder geval de volgende speerpunten een plek krijgen:

- Productie cultuuraanbod & publiekspresentatie: Kleinschalige productiemiddelen voor cultuurmakers die nog geen subsidie ontvangen vanuit een andere provinciale cultuur budgetten. Deze subsidie kan alleen worden aangevraagd door een presentatie instelling en niet door de makers zelf. Daarmee wordt publieksbereik van het aanbod beter gegarandeerd.
- Nieuwe verbindingen: Projecten die een duurzame nieuwe verbindingen tussen cultuur en maatschappelijke instellingen tot stand brengen door nieuwe partners van buiten de culturele sector te betrekken.
- Omgevingskwaliteit: Projecten waarin kunst een positieve bijdrage levert aan de beleving van de (semi-)publieke ruimte.
- Zichtbaarheid (marketing en communicatie): Projecten die bijdragen aan het zichtbaar maken van de rijkdom van het Brabantse cultuursysteem.

Prestaties

Impuls geven aan professionele, amateurkunst- en erfgoedinstellingen voor projecten die nieuwe kansen en verbindingen tot stand brengen met sectoren als gezondheid, sociaal en ruimte

3.2.6 Brabant C

Met Brabant C heeft de provincie een instrument om in Brabant meer kunst en cultuur van nationaal en internationaal niveau te zien en te beleven. Initiatieven kunnen overal uit de samenleving komen. Het fonds wacht niet alleen af, de scout prikkelt, signaleert en jaagt ook aan. En doordat maximaal 30% van een project door Brabant C wordt gefinancierd, wordt een multiplier van minimaal 3 gerealiseerd ten aanzien van de investeringen in culturele topprogrammering in Brabant. Naar verwachting worden in 2016 - 2018 jaarlijks tussen 20 en 30 projecten ontwikkeld en medegefinancierd. De eerste tranche Brabant C loopt tot en met 2018 en in 2017 beoordeelt PS op basis van een tussenevaluatie of, en zo ja met welke middelen, het Brabant C Fonds wordt voortgezet.

Prestaties

Investeren in Brabant C ten behoeve van de (inter)nationale culturele uitstraling van Brabant

3.3 Programmaliijn 3: Kennis, dialoog en netwerken

3.3.1 Kennisontwikkeling en kennisdeling

Kennisontwikkeling en -deling is van belang als keuzes gemaakt moeten worden voor de toekomst, bijvoorbeeld in diverse fasen van ons beleid en dat van anderen. Een veelgebruikt model daarvoor is de 'Plan - Do - Check - Act cyclus', kortweg de PDCA-cyclus. Adequate gegevens over het Brabantse cultuursysteem zijn nu lastig te vinden of ontbreken. En de coördinatie op de kennis die we hebben kan beter.

Met een monitoringsprogramma zorgen we voor goede en beschikbare kennis over het Brabantse cultuursysteem. Want de provincie heeft de juiste schaal en de goede ingangen om deze kennis te vergaren. Een goede kennisbasis zorgt ervoor dat zowel de provincie als onze partners weten waar het cultuursysteem in Brabant staat. Dan kunnen we gefundeerde keuzes voor de toekomst maken. In 2016 - 2019 brengen we de kennisbasis voor cultuur op orde, in samenwerking met Kennis en Onderzoek. Vergelijkbaar met een

Economische Barometer is hiervoor het monitoringsinstrument 'De Waarde van Cultuur' ontwikkeld. Op basis van een nulmeting en herhaald onderzoek, worden belangrijke ontwikkelingen in cultuur in beeld gebracht. Onderdeel van dit onderzoek is een tweejaarlijkse stand van zaken van het Brabantse cultuursysteem, zoals de eerdere inventarisatie van de vitaliteit van het cultuursysteem in Brabant door PON (2014); zie ook bijlage I). Met de uitvoeringsorganisaties worden in de jaarprogramma's jaarlijks afspraken gemaakt voor kennisontwikkeling en kennisdeling.

Prestaties

Inzichtelijk maken van de effecten cultuuragenda en resultaten op de prestaties in dit uitvoeringsprogramma in 2018

3.3.2 (Internationaal) Netwerk en Dialoog

Uit de Cultuuragenda van Brabant spreekt de waarde van een goed netwerk voor cultuur. Deze waarde is meervoudig:

- creativiteit is een ingrediënt dat nodig is bij de aanpak van maatschappelijke opgaven als smart mobility, smart health, agrofood, biobased economy, leefbaarheid en participatie. Juist de culturele sector is in staat dit ingrediënt te leveren;
- door samenwerking binnen de cultuursector wordt meer effect bereikt;
- en verweving van het culturele netwerk met netwerken uit de 'werelden' van economie, ruimte en samenleving is een verrijking en meerwaarde voor de culturele sector omdat het de groep van de stakeholders bij de cultuursector in Brabant vergroot.

Om samen te werken aan een Cultuuragenda van Brabant voor 2020 is een open relatie met onze partners in het veld nodig. De provincie heeft een groot netwerk en kan daarin een verbindende rol vervullen. In dit concept-uitvoeringsprogramma en ook in het bestuursakkoord zijn veel thema's genoemd waarvoor een goed overleg tussen betrokken partijen nodig is. Via de dialoog in dit concept-uitvoeringsprogramma, brengen we waar nodig structuur in de afstemming en samenwerking met onze huidige en toekomstige partners. Zo zijn onze verbindingen met de vijf grote steden en het rijk sterk en dat willen we graag zo houden en benutten. Maar de verbinding met diverse kleinere Brabantse gemeenten kan beter. Een niet-uitputtende lijst van thema's waarover de provincie in dialoog wil met medespelers:

- Doorlopende leerlijnen naar het voortgezet onderwijs voor binnenschoolse cultuureducatie;
- De aanbevelingen die komen uit de werkgroep Paes over de buitenschoolse cultuureducatie;
- Voorzieningen voor publieke informatievoorziening en media (bibliotheken, lokale en regionale media);
- Aansluiting op en samenwerking met het rijk en de landelijke fondsen / aandacht voor het feit dat momenteel relatief weinig rijksmiddelen voor cultuur in Brabant terecht komen. Hoe komt dat en wat is daar aan te doen? Meer specifiek: wat is haalbaar? Wie zijn hierbij nodig? En wat moet er gebeuren?
- De voorbereiding van de rijkscultuurplanperiode 2021 – 2025. De Raad voor Cultuur bepleit in haar "Agenda voor Cultuur 2017-2020 (en verder)" voor de langere termijn een nieuwe aanpak van

het landelijke cultuurbeleid waarbij stedelijke regio's centraal staan. We willen met de betrokkenen in Brabant(Stad) al nu nadenken over zo'n nieuwe aanpak, want alleen dan te zijner tijd adequaat worden gehandeld;

- Verkennen van betrokkenheid bij en nieuwe samenwerkingsmogelijkheden tussen het Brabantse bedrijfsleven en cultuur;
- Pilot om museumbezoek te stimuleren van groepen die nu eigenlijk nooit naar musea gaan;
- Internationaliseringskansen. Waar liggen kansen voor Brabantse cultuurmakers om zich internationaal te positioneren. Hoe kunnen we meer internationale bezoekers naar Brabant halen en kunnen we internationale samenwerkingsverbanden vorm geven.

In 2016 - 2019 gaan we het volgende doen om de afstemming en netwerken vorm te geven:

- Structureren van het overleg met de gemeenten. We hebben regulier overleg met de B5 en we gaan organiseren dat we ook regulier overleg hebben met de middelgrote gemeenten. Daarnaast zijn we voornemens ook in regionaal verband met de overige gemeenten een overlegstructuur te starten.
- Met 'open ateliers' (zoals tijdens theaterfestival Boulevard in 2015) laagdrempelig en voor iedereen aanspreekbaar aanwezig zijn tijdens culturele evenementen.
- Organiseren van netwerk ontmoetingen (in samenwerking met de uitvoeringsorganisaties) met potentiële nieuwe stakeholders (bv. het bedrijfsleven) en spreken over het nut van cultuur.

Prestaties
Het overleg met partners intensiveren met de ambitie dat de vele losse inspanningen worden gericht tot een gemeenschappelijke inzet op basis van gezamenlijke afspraken.

3.3.3 DC Network

De creatieve industrie / cultuursector kan gezien worden als katalysator voor innovatie. De provincie is sinds januari 2014 lid van het internationale DC Network. Doel is kennisuitwisseling en het stimuleren van creativiteit en innovatie in bedrijfsleven, cultuur en onderwijs en zo bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Binnen Brabant bestaat het netwerk op dit moment uit ruim 100 partijen en personen. De ambitie is dit verder uit te breiden. Naast economie kent het DC netwerk een sterke cultuurcomponent. Cultuur is een voedingsbodem voor creativiteit en stimuleert verbeeldingskracht.

Door DC Network krijgen kunstenaars en creatieven kansen om nieuwe contacten te leggen. Ondernemers boren een netwerk aan van creativiteit om zo te komen tot innovatie en product vernieuwing, talenten te herkennen en te benutten, te innoveren, afzetgebieden te vergroten en nieuwe visies en aanpakken te ontwikkelen. Ondernemers in Brabant profiteren zo van de creatieve sector en omgekeerd profiteert de culturele sector van ondernemers. Hier ligt een raakvlak met Capital D (Dutch Design Week). Kortom: het verbinden van cultuur, ondernemerschap en innovatie door creativiteit, te beginnen in Brabant. Dit wordt bereikt door het verbinden van netwerken in Brabant en deze aan te sluiten op internationale netwerken. Doorontwikkeling en versterking van het netwerk vraagt continu aandacht. De provincie zet zich daar de komende jaren voor in.

Prestaties
Participatie in DC Network om internationale verbindingen te leggen tussen cultuur en economie

3.4 Inzage vervolg

In de voorgaande hoofdstukken hebben wij onze plannen neergelegd voor onze inzet op gebied van cultuur in de volgende jaren. De nadruk ligt daarbij op de prestaties die wij willen leveren in de komende jaren in het bijdragen aan een stevig Brabants cultuursysteem.

Begin 2016 zullen wij dit concept-uitvoeringsprogramma door ontwikkelen naar een definitief uitvoeringsprogramma en met de bijbehorende begroting voor instemming voorleggen aan Provinciale Staten. Provinciale Staten zullen dan gevraagd worden om een integrale afweging te maken voor de portefeuille Leefbaarheid en Cultuur.

In onze visie laten we zien dat cultuur veel raakvlakken heeft met andere domeinen. We willen de komende maanden benutten om onze plannen verder te concretiseren, juist ook in gesprek met toekomstige partners samen. Deze partners vinden wij zowel binnen als buiten de culturele sector.

In het voorjaar van 2016 zullen we het definitieve uitvoeringsprogramma met bijbehorende begroting aanbieden aan Provinciale Staten.

TOOMANVA R 307K 3061 DO

IT IS NOOT VERANDEREN EN AN

LooB BOZU2 JvH 2re

STOP KINDEKWA

SD

SAGEN AL TU

STAVAG MEENSEN

FANTAST

Om EEN KADOC

POWEL

yourself

Blijf in

Duano 16 ei in jrijl

Bijlagen

Bijlage 1 Terugblik op beleid

Bijlage 2 Uitdagingen en kansen

Bijlage 3 Contouren uitwerking professionele basisinfrastructuur

Bijlage 1 Terugblik op beleid

Voor de cultuursector laat de periode 2010 – 2014 zich beschouwen als een roerige periode. De ontwikkelingen werden door Provinciale Staten nauwlettend gevolgd, want cultuur is belangrijk voor de ontwikkeling van Brabant. In de Agenda van Brabant heeft de provincie cultuur tot kerntaak benoemd (2010), omdat het grote betekenis heeft voor het leef- en vestigingsklimaat en dus voor de toekomst van Brabant. Als we willen dat Brabant blijft behoren tot de Europese top van kennis- en innovatieregio's, en dat is nodig om alle Brabanders een duurzame welvaart voor de lange termijn kunnen garanderen, dan moeten we investeren in een aantrekkelijk en bruisend cultureel klimaat. Een korte historische reconstructie.

2010: Bezuinigingen

Het Rijk kondigde in 2010 forse bezuinigingen aan op cultuur. De Agenda van Brabant omvatte naast een investeringsagenda ook een kerntakendiscussie en bezuinigingsopgave. In dit kader heeft ook de provincie toen structureel 25% op de cultuurbegroting bezuinigd budget steunfuncties + € 1,5 miljoen geminderd professionele kunsten.

2010: Investeringsbesluit eerste tranche investeringsagenda BCH2018

Bij de eerste tranche van de investeringsagenda is een integrale afweging gemaakt en is €50mln uit het Essent investeringsbudget

bestemd voor cultuur, het leef- en vestigingsklimaat en de internationale profilering, te realiseren via BrabantStad Culturele Hoofdstad⁷. Voor 2018 Eindhoven | Brabant was een belangrijke rol weggelegd met betrekking tot het realiseren van de gewenste vernieuwing en verandering in het culturele domein. Dit meerjarige investeringsprogramma zou ruimte, tijd, middelen en een breed netwerk creëren, het leef- en vestigingsklimaat versterken, cultuur opnieuw midden in de samenleving positioneren en zorgen voor de internationale schaa sprong. 2018 Eindhoven | Brabant was daarmee aanjager en katalysator voor de transitie en betere internationale profilering.

2011: Impulsgelden

In reactie op het wegvallen van budget bij culturele instellingen waardoor deze instellingen de slag naar nieuw publiek, nieuwe partners en nieuwe initiatieven dreigden te missen hebben Provinciale Staten bij de voorjaarsnota 2012 besloten om Impulsgelden beschikbaar te stellen. Dit zijn transitiegelden bedoeld voor innovatie en versterking van de infrastructuur van de professionele kunsten. De uitvoering van het programma ligt bij bkkc.

Uitgangspunten van het impulsgeldenprogramma zijn:

- een vraaggerichte in plaats van een aanbodgerichte oriëntatie. Dat vraagt om ondernemerschap en leidt ertoe dat de culturele sector minder afhankelijk wordt van subsidies;

⁷ Op 6 september 2013 is dit perspectief voor de ontwikkeling van cultuur via Culturele Hoofdstad in Brabant vervallen. GS hebben op dat moment in een brief aan PS toegezegd om met een alternatief voorstel te komen.

- nieuwe samenwerkingen binnen maar ook buiten het culturele veld. Daardoor wordt kennis ontsloten en gedeeld en worden risico's en rendementen gespreid;
- grotere zichtbaarheid van het culturele veld en zo vergroting van het maatschappelijk draagvlak.

De regeling impuls gelden (2013-2016) heeft 6 speerpunten:

- 1 Marketing;
- 2 Beeldcultuur;
- 3 Coproductie;
- 4 Dans;
- 5 Omgevingskwaliteit;
- 6 Talentontwikkeling.

Met de regeling wordt mogelijk gemaakt dat nieuwe initiatieven zich kunnen verbinden aan andere organisaties en instellingen binnen en buiten de cultuursector.

2011: Provinciaal Buurtcultuurfonds

Straattheater, een buurtopera, kunst in de wijk: Brabanders die werk maken van leuke, leefbare buurten door de inzet van kunst en cultuur, kunnen sinds 2011 rekenen op steun van het Buurtcultuurfonds van de provincie Noord-Brabant. Dit fonds is bedoeld om ideeën te realiseren die bijdragen aan ontmoeting en verbinding in Brabant. Binnen wijken, tussen generaties, culturen en kunstvormen.

Uit dit Buurtcultuurfonds zijn sinds 2011 meer dan 130 projecten gehonoreerd met de volgende kenmerken:

- Ze zijn in de buurt, wijk of dorpskern geboren;

- Hebben de potentie heeft om een blijvende plek te verwerven binnen de gemeenschap;
- Zijn samen met professionele begeleiding tot stand gekomen;
- Zijn een voorbeeld en inspiratiebron voor anderen;
- Ze dragen bij aan versteviging van netwerken in buurt, wijk of dorp.

Het buurtcultuurfonds van de provincie heeft veel losgemaakt. Door samenwerking met het Prins Bernhard cultuurfonds is de provinciale inzet verdubbeld. Een vijftal woningcorporaties zijn met eigen buurtcultuurfonds gestart. Een vijftal kunstencentra zijn gaan deelnemen als partner en de wijken ingetrokken met cultuurbonnen. In ons buurtcultuurwerk zijn verschillende methodieken ontwikkeld om buurtbewoners te verleiden actief te worden in buurtprojecten:

- Voor het lostrekken van ideeën van buurtbewoners zijn buurtworkshops gehouden.
- Via de "makerskamer methodiek" zijn inwonende cultuurmakers een proces met de buurt aangegaan.
- Met het organiseren van buurtparades is jong en oud actief geworden.

2012: Provinciaal Programma Leefbaarheid L@B

In het kader van het programma leefbaarheid@brabant (L@B) zijn projecten uitgevoerd om vanuit de insteek van cultuur leefbaarheid in wijken te versterken. Er zijn eenjarige projecten uitgevoerd die succesvol zijn geweest. Bij de verantwoording uit 2015 bleek dat de

verbinding van cultuur met leefbaarheid en welzijn potentieel kansen biedt, die in een eenjarig project nog niet voldoende in beeld zijn gekomen. Bijvoorbeeld bij cultuur als instrument om de maatschappelijke participatie te vergroten. Het evaluatie rapport over het leefbaarheidsprogramma van Panteia geeft aan dat de provincie het verschil kan maken vanwege expertise, het verbinden van partijen, en het stimuleren van vernieuwing.

2012: 6 extra instellingen voor professionele kunsten

In 2012 heeft de provincie de subsidieregeling "Infrastructuur professionele kunsten Noord-Brabant 2013-2016" geopend. De Adviescommissie kunsten heeft de aanvragen gewogen en 28 Instellingen werden daarbij positief gewogen. Echter vanwege het bereiken van het subsidieplafond konden 6 van deze instellingen geen aanspraak maken op vierjarige subsidie. Deze 6 instellingen hebben in 2013 als gevolg via een besluit in PS alsnog gezamenlijk € 500.000,- p/j subsidie gekregen, in eerste instantie voor 2013-2014 en in 2014 hebben PS met het vaststellen van de Voorjaarsnota ingestemd met het toekennen van een nieuwe tweejarige subsidie van jaarlijks € 500.000,- voor 2015-2016.

2012: philharmonie zuidnederland

Onder leiding van oud-minister Sorgdrager zijn in aanloop naar het Rijkskunstenplan 2013-2016 in 2012 afspraken gemaakt over een fusie tussen het Limburgs Symfonie Orkest (LSO) en Het Brabants Orkest (HBO). Op basis van de rijksbijdrage was nog maar ruimte voor één

orkest in Zuid-Nederland, waardoor fuseren noodzakelijk was. In 2012 hebben PS besloten tot een vierjarige subsidie aan een orkest voor Zuid-Nederland (inmiddels philharmonie zuidnederland). Met incidentele middelen heeft de provincie op dat moment een bijdrage van € 2 miljoen per jaar toegezegd voor de periode 2013-2016.

2013: Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs 2013-2023

In 2013 heeft de provincie het Bestuurlijk kader Bestuur en Onderwijs ondertekend. In dit kader zijn afspraken gemaakt met Rijk, gemeenten en provincies. Ze zeggen toe zich te committeren aan het belang om cultuureducatie onderdeel te laten worden van het curriculum binnen het primair onderwijs en spreken de intentie uit om hiervoor ook de nodige financiële middelen beschikbaar te stellen. De specifieke taak die provincies in dit programma hebben, is om te bevorderen dat in zoveel mogelijk kleine gemeenten/regio's overeenkomsten tussen de sectoren cultuur en onderwijs tot stand komen. In Brabant krijgt deze afspraak gestalte door de inzet van het instrument De Cultuurloper, waardoor inmiddels in 27 gemeenten een samenwerking tussen culturele instellingen en het onderwijs tot stand is gebracht.

2013: Beleid innovatie in de publieke informatievoorziening

Een goede informatievoorziening is belangrijk. Daarom hebben Provinciale Staten op 19 april 2013 unaniem ingestemd met het voorstel Innovatie in de publieke informatievoorziening. Bibliotheken,

archieven en Omroep Brabant zijn onderdeel van de publieke informatievoorziening. In het beleidskader voor de informatievoorziening is de taak uitgewerkt ten aanzien van het ondersteunen van de Brabantse bibliotheken. Daarnaast zet de provincie in op activiteiten rond de thema's Mediawijsheid en Content. Mediawijsheid staat voor het leren omgaan van de burger met informatie en de term Content betreft alle informatie (in welke vorm ook) en het toegankelijk maken daarvan. Voor de jaren 2013-2015 zijn twee programma's uitgewerkt rond deze twee thema's.

2013: Cultuuragenda van Brabant voor 2020

In de Cultuuragenda van Brabant 2020 heeft de provincie de lange termijn opgave voor cultuur in Brabant gedefinieerd: voor een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat is een sterk cultuursysteem met een brede basis en een toonaangevende top erg belangrijk. Het realiseren ervan is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle belanghebbenden en vraagt om betere afstemming en samenwerking tussen betrokkenen; tussen culturele instellingen onderling, overheden en tussen spelers in de domeinen cultuur, economie en ruimte. De provincie definieert hierin haar eigen rol als volgt:

- Procesmatig verbinder
- Inhoudelijk verbinder
- De provincie ondersteunt de basis
- De provincie stimuleert de top.

2014: Vitaliteit van het cultuursysteem onderzocht

In april 2014 heeft PON de vitaliteit van het cultuursysteem in Brabant onderzocht. Er is toen als het ware een foto gemaakt van de staat waarin het cultuursysteem op dat moment verkeerde⁸. Een beknopte weergave van de bevindingen ten aanzien van het cultuursysteem zoals PON deze in 2014 heeft geconstateerd:

- Het cultuursysteem in Noord-Brabant is in het algemeen kwetsbaar. Er is sprake van beperkte samenhang binnen en tussen de disciplines, niveaus en instellingen. De ketens per discipline laten zien dat deze niet op elk niveau even sterk zijn. Sterkte ontstaat daar waar sprake is van verbindingen tussen disciplines en sectoren. De provincie heeft een beperkte financiële inbreng. Gemeenten dragen zorg voor de meeste overheidsbestedingen in cultuur.

⁸ PON, Vitaliteit van het cultuursysteem in Noord-Brabant, april 2014. Het onderzoek heeft de stand van dat moment in beeld gebracht. Door deze 'foto' op gezette tijden te herhalen, brengen we ontwikkelingen in beeld. In 2015 zal PON de vorige inventarisatie actualiseren en daarbij gelijktijdig enkele verbeteringen doorvoeren in de gehanteerde onderzoeksmethodiek. Vervolgens zal dit onderzoek tweejaarlijks worden herhaald; de volgende foto zal dan in 2017 worden genomen.

- Voorzieningen voor cultuureducatie en amateurkunst zijn goed en breed verspreid over Brabant aanwezig

Verspreid over Brabant zijn er 19 centra voor de kunsten. Er is een vrijwel dekkend netwerk van marktplaatsen/ coördinatoren voor cultuureducatie. Er is een breed en gevarieerd, landelijk onderscheidend, aanbod in amateurkunst.

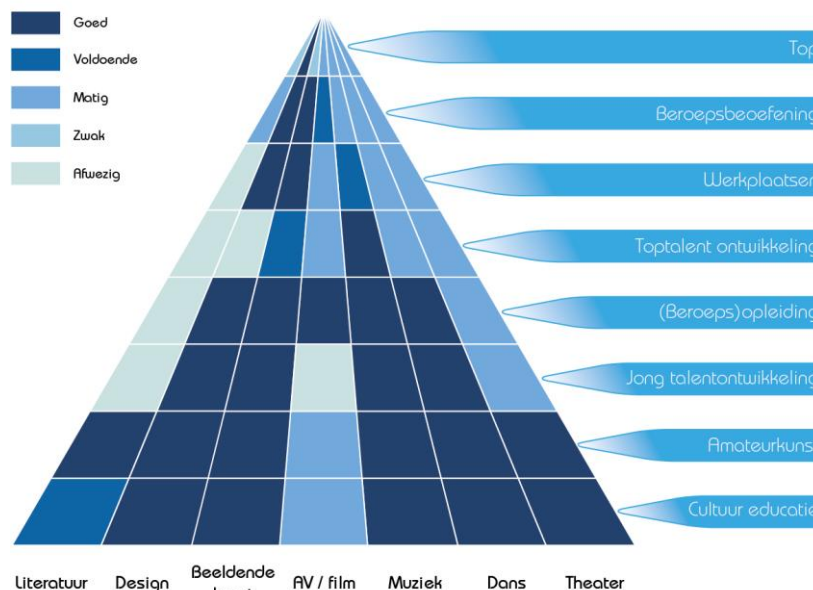
- De vitaliteit van de professionele kunsten, inclusief talentontwikkeling, (beroeps)opleiding en toptalentontwikkeling is matig

Er is weinig aansluiting tussen middelbaar onderwijs en beroepsopleiding. Er is weinig actieve werving en selectie voor doorstroming naar de beroepsopleidingen in de cultuureducatie en amateurkunsten. De kwaliteit van de kunstvakopleidingen geven per discipline een verschillend beeld. Door bezuinigingen is opvang en doorontwikkelingen van talenten weggevallen.

- Werkplaatsen, beroepskrachten en (inter)nationale top laten een gevarieerd beeld zien: van zwak tot goed

Brabant huisvest een aantal voorzieningen of personen die (inter)nationaal gewaardeerd worden. Dit is niet in de volle breedte van het culturele spectrum. Er zijn weinig werkplaatsen voor literatuur, muziek, dans en theater.

Vitaliteit cultuursysteem Noord-Brabant

Afbeelding: Vitaliteit cultuursysteem Noord-Brabant april 2014

2014: Motie Jeugdcultuurfonds

Ter uitvoering van een motie van de Staten, ingediend bij de voorjaarsnota 2014, is op 16 september 2014 een provinciaal Jeugd Cultuurfonds ingesteld. Dit fonds is bedoeld om gemeenten te stimuleren ook een lokaal fonds op te richten. Daarmee worden kinderen uit gezinnen met een inkomensgrens van 120% van het bijstandsniveau financieel ondersteund om kunst te beoefenen. De financiering van het provinciaal fonds loopt t/m 2018.

2014: Incidentele besluiten Van Gogh 2015 en Jheronimus Bosch500

In het programma in aanloop naar Culturele Hoofdstad waren twee projecten opgenomen waarvan PS na het niet behalen van de titel vaststelden dat deze vanwege hun grote betekenis voor uitstraling en grote betekenis voor de Brabantse culturele infrastructuur, provinciale ondersteuning verdienden. Het gaat om grote culturele programma's ter herdenking van wereldberoemde schilders die uit Brabant afkomstig zijn: het 125e sterfjaar van Vincent van Gogh in 2015 en het 500e sterfjaar van Jheronimus Bosch in 2016. Vooruitlopend op een alternatief voor Culturele Hoofdstad besloot PS om deze twee projecten te ondersteunen ten laste van de middelen die gereserveerd waren voor Culturele Hoofdstad.

2014: Instellingsbesluit Brabant C

In 2010 besloot PS dat de provincie met de andere BrabantStadpartners kandidaat wilde zijn voor de titel Culturele Hoofdstad van Europa, als scenario voor de realisatie van ambities op het gebied van culturele infrastructuur, uitstraling en vestigingsklimaat. In 2012 werd daarvoor budget beschikbaar gesteld. Najaar 2013 bleek dit scenario niet haalbaar, en vroeg PS het College om alternatieve scenario's voor realisering van de onveranderde ambities. In 2014 besloot PS tot instelling van het Brabant C Fonds, met een looptijd van 2015 t/m 2018 en financiële ruimte voor een tweede tranche om bij gebleken succes door te kunnen gaan t/m 2020. De financiering gebeurde uit de nog beschikbare middelen van het Culturele Hoofdstad-project. PS sloten hiermee voor cultuur aan bij de

systematiek van het werken met fondsen in de beleidsdomeinen economie/innovatie, ecologie en breedbandtechnologie. Het Brabant C Fonds is in februari 2015 van start gegaan en inmiddels volledig operationeel. In het bestuursakkoord 2015-2019 is de intentie m.b.t. een tweede fase na 2018 onveranderd, maar de daarvoor gereserveerde middelen zijn niet meer gelabeld.

2014: Motie Structurele middelen cultuur

Bij het besluit tot de oprichting van het Brabant C Fonds in juli 2014 heeft PS via een motie vragen gesteld over de structurele middelen voor cultuur in Brabant. Zij heeft het College via een motie opgedragen om in beeld te brengen wat de noodzakelijke behoeften zijn van de structurele basis. In antwoord hierop heeft het College drie scenario's geschetst:

- Scenario 1 schetst wat de gevolgen voor de basis zijn indien de incidentele middelen vervallen. Het maakt inzichtelijk dat een groot deel van de benodigde basis niet voortgezet kan worden en de investeringen van afgelopen jaren en de voedingsbodem van het Brabant C Fonds zal slinken.
- Scenario 2 gaat uit van het structureel maken van de inzet in de afgelopen periode en laat zien dat daarmee de ingezette ontwikkeling ten behoeve van een samenhangend cultuursysteem voor Brabant kan worden gecontinueerd en een solide basis kan worden gerealiseerd.
- Scenario 3 brengt in beeld welke aanvullende kansen er liggen om de basis te optimaliseren en welke rol cultuur dan kan spelen binnen de maatschappelijke opgave indien er extra ruimte wordt gecreëerd.

Bijlage 2 Uitdagingen en kansen

Afgelopen jaar zijn verschillende evaluaties uitgevoerd naar lopende beleidspraktijken. Daarnaast heeft de provincie verkenningen laten uitvoeren naar ontwikkelingen in het culturele veld en met diverse stakeholders gesproken over kansen en uitdagingen die er liggen. In de aanloop naar een nieuw College hebben verschillende partijen zich tot de provincie gewend met aanbevelingen en wensen voor toekomstig provinciaal cultuurbeleid.

Op basis van deze input hebben wij een aantal uitdagingen en kansen geformuleerd, die centraal hebben gedaan bij het vormgeven van ons nieuwe concept-uitvoeringsprogramma. Hieronder vindt u een overzicht van de evaluaties en verkenningen en de daaruit gedestilleerde uitdagingen en kansen.

Evaluaties, verkenningen en consultaties

- Vitaliteit van het cultuursysteem in Noord-Brabant, inventarisatie van de culturele infrastructuur 2014 (PON, april 2014)
- Evaluatie van de subsidieregeling professionele kunsten 2013 – 2016, (PON, mei 2015)
- Evaluatie beleidskader Innovatie in Publieke Informatievoorziening 2013 – 2015 (Lysias Advies, mei 2015)
- Nut & Noodzaak steunfuncties (PS 56/14, 3 oktober 2014)
- Manifest 'Mind the gap!' aanbevelingen van jonge kunstenaars aan de formateur

- Gezamenlijke brief aan de formateur van de bkbc, Brabant C, Cubiss, Erfgoed Brabant en Kunstbalie
- Aanbevelingen aan de formateur door de Kunst van Brabant
- Verkenning trends & ontwikkelingen in de publieke informatievoorziening (PON, april 2015)
- Spiegelbijeenkomst te Boxtel (20 mei 2015) waarin het professionele veld is gevraagd te bespiegelen op de uitvoeringsplannen en ideeën voor nieuw beleid
- Gezamenlijke ronde tafelbijeenkomst erfgoed en cultuur te Tilburg (8 juli 2015)
- Open atelieravonden tijdens Theaterfestival Boulevard te 's-Hertogenbosch (13 en 14 augustus 2015)
- Werkgroep Paes: Onderzoek Toekomstperspectief Lokale Buitenschoolse Cultuureducatie
- Sessies met de Brabantse Netwerkbibliotheek en Cubiss Brabant
- Bijeenkomsten met Kunstbalie alsmede een ingezonden brief van Kunstbalie.

1 Nieuwe tijden vragen om nieuwe competenties

Demografische, economische, sociale en technologische ontwikkelingen zorgen voor veranderingen in de samenleving. Alles en iedereen is steeds meer online, er is een verschuiving te zien van een verzorgingsstaat naar een participatiemaatschappij en routinematig productiewerk maakt meer en meer plaats voor werk waarin mensen samen oplossingen voor complexe vraagstukken moeten bedenken. Voor sociale veerkracht is het belangrijk dat mensen vaardigheden bezitten om zelfredzaam te zijn en mee te kunnen blijven doen. Om

informatie te kunnen vinden, beoordelen en gebruiken is het bijvoorbeeld nodig dat inwoners kunnen lezen, digitaal geletterd zijn en kunnen interpreteren. Zoals blijkt uit de PON verkenning, blijven vooral kwetsbare groepen hierbij achter.

Uit diezelfde verkenning blijkt bovendien het belang om onze jeugd de competenties mee te geven die van betekenis zijn voor de 21e eeuw. Creativiteit en verbeeldingskracht zijn hierbij belangrijke kernwoorden, omdat deze ten grondslag liggen aan vernieuwing en bouwstenen zijn voor een kennis- en innovatieregio. Om mensen in staat te laten zijn zich aan te blijven passen aan de voortdurend veranderende samenleving, zijn competenties zoals kritisch denken, creativiteit, improvisatie en 'out of the box'-denken nodig. Omgekeerd is de regionale economie gebaat bij adequaat ontwikkeld menselijk kapitaal. Om te zorgen voor aantrekkelijke kandidaten voor de arbeidsmarkt van de toekomst, ligt er een kans om in te zetten op de onderzoekende, reflecterende, creërende en creatieve vermogens van de Brabanders.

Met het werk dat de provincie middels uitvoeringsorganisaties de afgelopen periode al heeft verzet in het programma Mediawijsheid en met inspanningen op cultuureducatie, ligt er een goede uitgangspositie en duidelijke kans om verder in te zetten op de ontwikkeling van de competenties die nu en in de toekomst van Brabanders gevraagd worden.

2 Nieuwe balans aanbod en afname

We zien dat het gedrag van bezoekers en publiek van culturele voorzieningen en voorstellingen de afgelopen jaren veranderd. Culturele organisatie zijn nog niet altijd goed afgestemd op nieuwe behoeften en wensen. De balans tussen aanbod en afname is daarmee wankel. Dit geldt zowel voor instellingen in de breedtecultuur als gezelschappen en organisaties in de professionele kunsten.

In de breedtecultuur zien we deze veranderingen bijvoorbeeld bij bibliotheken als kunstencentra. De verkenning naar de publieke informatievoorziening laat bijvoorbeeld zien dat er steeds minder uitleningen plaatsvinden bij bibliotheken. Kunstencentra zoeken naar manieren om hun aanbod beter aan te laten sluiten op de markt. Op tal van plekken in Brabant experimenteren deze instellingen met nieuwe rollen en profielen. De uitdaging voor de komende jaren is om samen met gemeenten te zoeken naar manieren om hier op een goede manier mee om te gaan.

Eenzelfde wankel balans manifesteert zich bij de professionele kunsten. Gezelschappen en culturele organisaties gaven onder andere in het PON onderzoek naar de vitaliteit van het cultuursysteem aan dat door aanhoudende bezuinigingen het aan middelen ontbreekt om innovaties te ontwikkelen en veranderingen door te voeren. Aan de ene kant is er voor gezelschappen minder productiegeld en aan de andere kant krijgen podia minder programmabudget. Langere termijn relaties en afspraken tussen makers en afnemers komen hierdoor onder druk te staan en gezamenlijke inspanningen ten behoeve van publieksopbouw vervallen.

Tegelijkertijd zien we dat jongere generatie makers onbevangen op zoek zijn naar een andere relatie met publiek dan zij binnen de reguliere podia kunnen vinden. Zij experimenteren met nieuwe vormen van publieksbereik en -binding. Dat gaat van het publiek laten kiezen welke aanstormende talenten hun productie mogen gaan maken/tonen tot heel persoonlijk gerichte mailingen waarin bezoekers gevraagd worden hun belevingen van een voorstelling te delen. Festivals nemen daarbij ook een steeds nadrukkelijker positie in. Door initiatieven aan elkaar te koppelen, kunnen functies behouden blijven die individueel geen echte overlevingskans zouden hebben.

3 Talentontwikkeling: kansen op elk niveau

Vanuit het culturele veld wordt aandacht gevraagd voor talentontwikkeling. Zoals ook uit de inventarisatie van het PON blijkt, zijn er in Brabant veel hiaten met betrekking tot de werkplaatsen: plekken die die bedoeld zijn om ontwikkelingskansen te creëren voor jonge professionals die net van de kunstvakopleidingen komen. Juist deze fase van talentontwikkeling is essentieel voor een gezonde culturele sector. Er ligt een uitdaging om in Brabant nieuwe en eigentijdse manieren te vinden die jonge professionals mogelijkheden bieden om zich te manifesteren en door te ontwikkelen. Een stevig cultuursysteem heeft immers een voortdurend nieuwe aanwas nodig, vergelijkbaar met de noodzaak van bedrijven, onderwijs of overheden om te blijven zoeken naar en investeren in jonge aanwas en hier bijvoorbeeld speciale traineeprogramma's en starterssubsidies voor te ontwikkelen.

De provincie heeft dan ook veel aandacht voor talentontwikkeling van de jonge professionals, maar voor een gezond cultuursysteem is elk niveau van de keten 'kennismaken – leren – doen' van belang. Met succesvolle ervaringen in buurtcultuurprojecten zien wij op het niveau van kennismaken kansen om meer mensen laagdrempelig in contact te laten komen met cultuur door cross-overs met leefbaarheid. Voor cultuureducatie liggen er vooral kansen op het gebied van doorlopende leerlijnen richting het voortgezet onderwijs. Met de ontwikkelingen in lokale culturele infrastructuur en de context van een terugtrekkende overheid, zien we ook de uitdaging om buitenschoolse cultuureducatie passend bij de tijd op vernieuwende wijze te positioneren.

Door de eerdergenoemde bezuinigingen in de cultuursector zijn met de productiehuisen een belangrijk deel van de basisinfrastructuur ten behoeve van talentontwikkeling verdwenen. Er is toen een grotere rol weggelegd bij andere organisaties in het systeem, die echter moeite hebben om deze rol op te pakken en uit te voeren. De huidige invulling van de functie talentontwikkeling is veelal via incidentele middelen gerealiseerd. Hierdoor hebben deze initiatieven weinig gelegenheid om projecten een meerjarig perspectief te geven van waaruit kan worden gebouwd aan die nieuwe (gezamenlijk gedragen) infrastructuur. Vanuit het Impulsgeldenprogramma is de afgelopen periode al geëxperimenteerd met nieuwe werkwijzen voor talentontwikkeling, die zijn opgemerkt door OCW en de landelijke fondsen. We hopen de ervaringen de komende periode in een landelijke pilot verder te kunnen brengen."

4 Kwetsbare basis

Binnen het cultuursysteem zijn veel kwetsbare organisaties, zowel in de breedtecultuur als bij de professionele kunstinstellingen. Door de bezuinigingen van de afgelopen jaren hebben veel Brabantse professionele kunstinstellingen en gezelschappen ingeteerd op hun reserves. Er resteert vaak maar een minimale bezetting, en er is onvoldoende ruimte om belangrijke toekomstgerichte ontwikkelingen in gang te kunnen zetten. Dit zien we zowel bij de makende als de presenterende instanties. Ook bij de Brabantse amateurkunstverenigingen en koepelorganisaties zien we een kans voor het verstevigen van hun positie en slagkracht, organisatorische kwaliteit en verbindingen met de buitenwereld.

Binnen de lokale culturele infrastructuur zien we dat bibliotheken en kunstencentra worstelen met lokale bezuinigingen. Vaak worden deze instellingen gevraagd om met minder mensen en middelen nieuwe profielen en verdienmodellen uit te werken. Wetende dat beschikbare budgets bij gemeenten niet plots zullen groeien tot in de hemel, is de uitdaging om na te denken hoe de basisfuncties die deze organisatie vervullen toch geborgd blijven in het Brabantse cultuursysteem. Laagdrempelige mogelijkheden om Brabanders te laten kennismaken met en te laten ontwikkelen in kunst- en cultuurbeoefening zijn immers onmisbaar voor een vitaal cultureel klimaat.

5 Grote maatschappelijke opgaven vragen integrale denkkraacht

In Brabant zien we veel inspirerende voorbeelden waarin (de wereld van) cultuur een bijdrage levert aan complexe maatschappelijke vraagstukken en zelfs het verschil maakt. Daarbij kan gedacht worden aan de Weg van de Toekomst in Oss en het Vincent van Gogh fietspad in Nuenen, waar kunst, energie en wegenbouw samenkomen (samenwerking tussen Daan Roosegaarde en Heijmans), maar ook aan de vele Buurtcultuurfondsen die in Brabant het licht zien en bijdragen aan leefbaarheid.

Culturele voorzieningen vervullen steeds vaker brede functies en verbinden zich met de opgaven van hun stad of dorp. Zo spelen ze een rol in dagbestedingsactiviteiten in de zorg, als werkplaats of ontmoetingsplek.

Wij zien een kans om dit soort samenwerkingen en ontwikkelingen te blijven stimuleren, maar ook een noodzaak. Grote maatschappelijke opgaven kenmerken zich door een grote complexiteit en vragen om nieuwe aanpakken en integrale oplossingen. Het bestuursakkoord benadrukt dat innoveren niet alleen iets is van tekentafels, maar ook van "klooien" en uitproberen. Dit vraagt letterlijk om experimenteerruimte, om een test- en ontwikkelingsomgeving en een creatief klimaat buiten het traditionele laboratorium. Cultuur is van grote betekenis en meerwaarde in de zoektocht naar nieuwe aanpakken en oplossingen; vanuit creatieve denkkraacht ontstaan alternatieve benaderingen en aanvliegroutes. Juist de Brabantse culturele identiteit biedt de mogelijkheden om te experimenteren en kunstenaars een

essentiële rol te laten leveren. Zij kunnen ruimte scheppen in denkbeelden, kunnen ideeën verbeelden en discussies verrijken.

6 Zichtbaar maken van Brabantse culturele identiteit en kracht

Cultuur in Brabant is nog niet altijd duidelijk zichtbaar op (inter)nationaal niveau. En dat terwijl onze provincie een rijke traditie van samenwerking kent, met een sterke culturele identiteit van innovatieve doeners en makers. Er liggen kansen om deze krachten ook op (inter)nationaal zichtbaarder te maken en met verve uit te dragen als ons unique selling point: Brabant is de plek van experiment en verrassende samenwerkingen. De regio kan zich door dit profiel bovendien aantrekkelijk maken voor (beginnende) culturele professionals, die dan weer een positieve doorwerking hebben op het vestigingsklimaat van de regio⁹. Onze eerder besproken ambities voor talentontwikkeling sluiten hier goed op aan.

In het verlengde van deze uitdaging, liggen kansen om met cultuur een impuls te geven aan de vrijetijdseconomie van Brabant. Pareltjes van Brabant zouden op deze manier beter op de netvliezen komen te staan van buitenstaanders. Het bestuursakkoord vraagt speciale aandacht voor jonge nieuwe doelgroepen bijvoorbeeld met dancefestivals. De opgave om nieuwe doelgroepen te trekken is een opgave die breder in het culturele veld en de vrijetijdseconomie geldt.

⁹ Het belang van een creatieve sector voor de ontwikkeling van een stad is door Richard Florida in verschillende publicaties uiteen gezet. In Nederland heeft Gerard Marlet de betekenis ervan uiteen gezet in zijn boek 'De aantrekkelijke stad'.

Bijlage 3 Contouren professionele basisinfrastructuur

Voor de provinciale Professionele basisinfrastructuur kiest de provincie ervoor om Brabantse instellingen te honoreren op grond van:

- 1 de waardering van hun rol in het Brabantse cultuursysteem en bijdrage aan de samenleving, en
- 2 gebleken landelijke waardering en tevens meerjarige cofinanciering.

Op basis van een nog dit najaar uit te voeren QuickScan door de provinciale Adviescommissie kunsten wordt een beeld geschetst van de nu al landelijk gehonoreerde of daarop kans hebbende spelers in het Brabantse Cultuursysteem. De scan geeft ook een track-record van artistieke kwaliteit en de rol van deze instellingen in het Brabantse cultuursysteem. Met deze instellingen worden in december 2015 individueel verkennende gesprekken gevoerd over het versterken van de rol van de instelling binnen het Brabantse cultuursysteem in de periode 2017-2020.

Vervolgens stellen we de instellingen, waarvan wij verwachten dat het Rijk een subsidieverzoek van hen positief zal honoreren, het bedrag dat ze binnen de provinciale subsidieregeling infrastructuur professionele kunsten kregen in de periode 2013 - 2016 vooraf beschikbaar, onder de nadrukkelijke voorwaarde dat ze ook in 2017-2020 meerjarig subsidie van het Rijk (BIS) of de Rijksfondsen (FPK, Mondriaan, Creatieve Industrie) krijgen. Ten aanzien van partijen die niet in de inventarisatie QuickScan genoemd werden, maar wel

Rijkssubsidie ontvangen bieden we de ruimte om onder de zelfde voorwaarden meegenomen te worden. Voor de organisaties die in de afgelopen periode wel rijksmiddelen kregen, maar geen meerjarige ondersteuning van de provincie ontvingen, gaan we uit van 150.000 binnen de BIS en 70.000 binnen de overige 3 fondsen.

Als in mei/juni 2016 bekend wordt welke instellingen en gezelschappen voorlopig door het Rijk of één van de 3 genoemde fondsen van het Rijk worden gehonoreerd, wordt per instelling een begrotingssubsidies opgesteld. Hierbinnen worden per instelling individueel afspraken vastgelegd over de specifieke inzet op het vlak van internationalisering, cultuureducatie, talentontwikkeling, (intersectorale) samenwerking en/of andere specifieke kwaliteiten van die organisatie voor Brabant en de exacte hoogte van de subsidie. De werkwijze biedt beperkt ruimte voor maatwerk. In specifieke gevallen kan op advies van de Adviescommissie afgeweken worden van de vooraf toegezegde provinciale subsidie. Via jaarlijkse gesprekken wordt de voortgang gemonitord en waar nodig bijgesteld.

Voor instellingen die niet in aanmerking komen voor rijkssubsidie zal een regeling worden opengesteld. Deze is bestemd voor kansrijke organisaties. Hiermee creëert de provincie ruimte voor andere spelers om door te groeien. Binnen een 4-jarige systematiek kunnen nieuwe en/of kansrijke initiatieven die nu nog niet landelijk gesubsidieerd worden, maar waarvan de verwachting is dat dat in de nabije toekomst wel zou kunnen gebeuren, subsidie aanvragen. Deze regeling zal in mei 2016 worden opengesteld.

De plannen worden na de zomer van 2016 beoordeeld door de provinciale adviescommissie voor de kunsten waarna in het najaar van 2016 besluitvorming zal plaatsvinden. In de plannen wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de gewenste (door-)ontwikkeling en verbinding met de samenleving. Na honorering van de plannen zal vanaf 2017 de Adviescommissie Kunsten met gerichte visitatiebezoeken van de ontwikkeling van deze instellingen nauw volgen. Met deze regeling verwachten we 15 organisaties te kunnen ondersteunen. Met de aangekondigde stelselwijziging van OCW voor de periode na 2020 is het belangrijk deze brede basis te behouden en Brabantse organisaties de kans te geven zich goed op te lijnen.

Wij verwachten dat voor beide onderdelen in de periode 2017-2020 in totaal tussen de 25 en 35 organisaties gehonoreerd kunnen gaan worden die tot de professionele Brabantse infrastructuur gerekend worden. In totaal is hiervoor 4 miljoen per jaar voor beschikbaar.